

آزمون آزمایشی شماره ۵

آزمون عمومی

نظام جدید

تمام گروه های آزمایشی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
تعداد کل پرسش ها: ۱۰۰		مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه		

دی ۹۸

دفترچه شماره ۱

همچنین، شما می توانید با اسکن تصویر روبه رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی درس های عمومی و اختصاصی را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی! جهت استفاده از خدمات آموزشی و مشاوره ای مانند کارنامه ها، مشاوره های هوشمند آزمون ها، بانک سؤال، تست های طبقه بندی شده، جزوات کمک آموزشی، شبکه اختصاصی گزینه دو در تلویزیون تیاو (دارای فیلم های آموزشی و مشاوره ای) و ... با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وب سایت گزینه دو به آدرس gozine2.ir شوید.

۱- در کدام گزینه معنای تمام واژه‌ها درست است؟

- (۱) ثنا (سپاس) - اعراض (روی گردانی) - داروغه (شیگرد)
(۳) مطاع (کالا) - روی (چاره) - وظیفه (مقرری)
(۲) منت (نیکویی) - مدام (می) - والی (ارزشمند)
(۴) ورق (برگ) - درهم (مسکوک نقره) - خمار (میکده)

۲- معنی چند واژه نادرست است؟

- (اورنگ: سریر) - (طرف: کنار) - (معجز: آتشدان) - (فسرده: منجمد) - (معطل: درنگ کردن) - (اجنبی: بیگانه) - (تریاق: زهراگین) - (شرزه: غضبناک) - (ستور: استر) - (دمساز: حیران)

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳- توضیحات مندرج در برابر کدام واژه کاملاً درست است؟

- (۱) سرپرزدن: توقف چندروزه در سفر به جایی، موقتاً در جایی اقامت گزیدن
(۲) حواله: نوشته‌ای که به موجب آن دریافت‌کننده ملزم به پرداخت مال یا پول به شخص دیگری است.
(۳) طبق: سینی کوچک و معمولاً فلزی، مخصوص نگهداری یا حمل اشیاء که بیشتر آن را بر سر گذارند.
(۴) تموز: ماه دهم از سال رومیان، تقریباً معادل دی‌ماه سال شمسی

۴- در همه عبارت‌ها «غلط املائی» وجود دارد به جز:

- (۱) یکی از ملوک عرب که به بی‌انصافی موسوم بود اتفاقاً به زیارت آمد و حاجت خاست.
(۲) لعل‌رویان باغ را بینی بر زمین نهاده و لعبتان چمن در خاک خواری افتاده، عندلیب بینوا شده و غنای صور به غم و ماتم بدل گردیده.
(۳) خداوند! چنانکه باطنش را لباس عنایت پوشیدی، ظاهرش را لباس عافیت درپوشان.
(۴) او خداوندی است که او را شبه نیست و او را قیاس نتوان کرد به هیچ خلقی.

۵- در کدام ابیات «غلط املائی» وجود دارد؟

- (الف) ای گرد جهان گشته و جز نقش ندیده
(ب) ورق حسن محال است نگردد «صائب»
(ج) ای دل مطلب ز دیگران مرهم خویش
(د) گرچه در ظرف صدف بحر نگردد مستور

- (۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ج - د

۶- در کدام گزینه‌ها «غلط املائی» وجود دارد؟

- (الف) لاشک به تهمتی منسوب شوم و به بدنامی خیانتی موصوف گردم.
(ب) طعامی که معده از هضم و قبول آن امتناع نماید به تهوع کشد.
(ج) بدین دوستی بسی تعزز و مباحات نمودی و در تمنای آن روزگار گذاشتی.
(د) به صواب آن قریب‌تر باشد که از اینجا دور شویم و مقامگاه دیگر طلبیم.
(ه) به قدر وسع خویش در این راه قدمی گزاردم و حجاب از چهره حقیقت برانداختم.

- (۱) الف - د (۲) ج - ه (۳) د - ه (۴) ب - ج

۷- انتساب چند اثر به صاحب‌اثر نادرست است؟

- (بخارای من ایل من: محمد بهمن بیگی) - (کویر: محمدابراهیم باستانی) - (تذکرة الاولیا: جامی) - (مثل درخت در شب باران: شفیعی کدکنی) - (فی حقیقة العشق: عین‌القضات همدانی) - (فیه ما فیه: جلال‌الدین مولوی) - (قصه شیرین فرهاد: وحشی بافقی) - (ترجمه کلیله و دمنه: نصر ا... منشی)

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) پنج

۸- آرایه‌های «اسلوب معادله - مجاز - تشبیه - استعاره - تناقض» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) هرگز ز سنگ دل شکنانم هراس نیست
(ب) نکنند میل، دل من به تماشای چمن
(ج) گوهر تاجم که در دست گدا افتاده‌ام
(د) سیه‌روزی به این خوش‌طالعی هرگز نمی‌باشد
(ه) صبر و خرد به یک دل با شوق او ننگند

- (۱) ه - ج - ب - الف - د (۲) د - الف - ه - ب - ج (۳) ه - ب - ج - الف - د (۴) د - ه - الف - ب - ج

۹- آرایه نوشته شده در برابر کدام گزینه درست است؟

- ۱) تا آشنای مایی بیگانه‌ام ز عالم
- ۲) گر پی برد که گوشه‌نشینی چه راحتی است
- ۳) عشق شورانگیز پیش از آسمان آمد پدید
- ۴) کبابم گر کند دشمن، جز این حرفی نمی‌گویم

۱۰- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

می‌تواند تا شدن فرمانروا جان عزیز

همچو ماه مصر در چاه وطن باشد چرا؟

- ۱) جناس - تضاد - تشبیه - اسلوب معادله
- ۲) تشبیه - استعاره - ایهام تناسب - جناس
- ۳) استعاره - تشخیص - ایهام - تلمیح
- ۴) تشخیص - تلمیح - اسلوب معادله - تضاد

۱۱- در کدام بیت آرایه‌های «واج آرایی، متناقض‌نما و تشبیه» وجود دارد؟

- ۱) تا سایه کرد بر سر من آفتاب عشق
- ۲) سفر مردم آگاه ز خود بیرون است
- ۳) چون تو حاضر می‌شوی من غایب از خود می‌شوم
- ۴) چون غمت را نتوان یافت مگر در دل شاد

۱۲- نوع وابسته و وابسته در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) شمع حریم عشقم، پروای گشتم نیست
- ۲) بی‌حاصلان ز محنت آیام فارغند
- ۳) در پناه رعشه پیری همی‌لریز ز حرص
- ۴) در دل ما آرزوی دولت بیدار نیست

۱۳- در همه ابیات جمله‌ای با مفعول و مسند وجود دارد، به جز:

- ۱) نیست ما را وحشتی از برگریزان حواس
- ۲) با دل بی‌آرزوی خویش می‌بازیم عشق
- ۳) حق به دست ماست گر چشم از جهان پوشیده‌ایم
- ۴) بار منت بر نمی‌تابد دل آزادگان

۱۴- با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

سرو در باغ نشانند و تو را بر سر و چشم

گر اجازت دهی ای سرو روان بنشانم

- ۱) زمان افعال مضارع دوم مضارع التزامی است.
- ۲) در بیت، دو حذف فعل وجود دارد.
- ۳) در تمام جملات نهاد محذوف است.
- ۴) نقش «سرو» به ترتیب «مفعول و منادا» است.

۱۵- نقش دستوری ضمیر متصل «م» در قافیه کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) اگر ز گوشه خاطر نرانده است مرا
- ۲) ز ننگ، نامم چون نامه وا نخواهد شد
- ۳) به جز ترقی وارون ندیدم از طالع
- ۴) به بزم عشرتم ار لب به خنده بگشاید

۱۶- در همه گزینه‌ها واژه‌ای وجود دارد که در زبان فارسی «هم‌آوا» دارد، به جز:

- ۱) پیش از این گویند «سعدی» دوست می‌دارد تو را
- ۲) گر در بلای غربت آواره وطن را
- ۳) آبی که خضر حیات از او یافت
- ۴) بیا که ترک فلک، خوان روزه غارت کرد

مستغنی از طیبیان از درد بی‌دوایم (متناقض‌نما)
سیلاب، سیر دامن صحرای نمی‌کند (اسلوب معادله)
میزبان، اول نمکدان بر سرِ خوان آورد (ایهام تناسب)
که اشک تلخ من یارب گوارا باد آتش را (حسن آمیزی)

بسیار دیده‌ام من، در زیر پا سر خویش (مضاف‌الیه مضاف‌الیه)
دوران شکست نخل گرانبار می‌دهد (صفت مضاف‌الیه)
بر سر یک مشت گندم همچو سنگ آسیا (میم)
چشم ما بسیار از این خواب پریشان دیده است (قید صفت)

این زیان‌ها را سراسر سود می‌دانیم ما
رتبه این آتش بی‌دود می‌دانیم ما
آسمان را خانه پردود می‌دانیم ما
ترک احسان را ز مردم جود می‌دانیم ما

۱۷- کدام گزینه با بیت زیر تناسب دارد؟

برتر ز صفات خرد و دانش و عقل است

- ۱) وصفِ رُخت پیش گل، بلبلِ سرمست گفت
- ۲) در وصفِ تو عقل و جان چون من شده سرگردان
- ۳) در دست خرد چند توان دید عنان را؟
- ۴) روضه رضوان بدان صورت که وصفش خوانده‌ای

۱۸- مفهوم کدام بیت از بیت زیر دورتر است؟

بلغ العلی بکماله، کشف الدجی بجماله

- ۱) بلندآسمان پیش قدرت خجل
- ۲) سپیده‌دمی در شب کاینات
- ۳) درستی ده هر دلی کاو شکست
- ۴) ندانم کدامین سخن گویمت

۱۹- مفهوم کدام گزینه از مفهوم سایر گزینه‌ها دورتر است؟

- ۱) ساحل ز پیش لطمه دریا کجا رود؟
- ۲) گهی که تیغ اجل بگسلد علاقه روح
- ۳) در آن نفس که مرا از لحد برانگیزند
- ۴) بس مرا از زندگانی، مرگ کو تا جان دهم؟

۲۰- همه گزینه‌ها بر مفهوم مشترکی دلالت دارند، به جز:

- ۱) ظالمان را باغ زینت، خرم است از خون خلق
- ۲) از خدنگ انتقام آه مظلومان بتوس
- ۳) می‌جهند از آه مظلومان سلامت ظالمان
- ۴) بیچارگان به آه، شهن را زبون کنند

۲۱- کدام گزینه با بیت زیر تناسب بیشتری دارد؟

هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش

- ۱) گیرم که ز اصل خود کند فرع، حجاب
- ۲) چو سلیم و چو جوییم، همه سوی تو پویم
- ۳) ای خُتک آن را که پیش از مرگ مُرد
- ۴) پس بدان این اصل را ای اصل جو

۲۲- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست

- ۱) عاشق کسی بود که چو عشقش ندا کند
- ۲) اگر تو عاشقی ای دل بگو به ترک مراد
- ۳) چون ز عشق او رسد رنجی به دل دردی به جان
- ۴) زنده چون باشد دلی کز عشق تو بویی نیافت؟

۲۳- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب

- ۱) روشن‌دلان همیشه به سختی به سر برند
- ۲) راحت بی‌رنج در ماتم‌سرای خاک نیست
- ۳) راحتی نیست که از رنج کسی گل نکند
- ۴) کریم از بهر ریزش می‌نهد رنج طلب بر خود

بیرون ز ضمیر دل و اندیشه جان است

- سرخ برآمد ز شرم روی دلای گل
- ای وهم ز تو حیران آخر چه جمال است این؟
- ساقی بده آن باده که بر عقل سوار است
- چون به معنی بنگری جز منزل احباب نیست

حسنّت جمیعُ خصاله، صلّوا علیه و آله

- تو مخلوق و آدم هنوز آب و گل
- سایه‌های نشینی چو آب حیات
- شفاعت کن هر گناهی که هست
- که والاتری ز آنچه من گویمت

- رو تافتن ز عشق تو از ما نمی‌شود
- بود تعلق دل با تو همچنان ما را
- حدیث عشق تو باشد نوشته بر کف من
- مرگ خوشتر تا چنین با درد هجران زیستن

- ور نه این گل‌های خنجر، می‌خورد آب از کجا؟
- ای ستمگر تکیه بر زور کمان خود مکن
- برق اگر سالم ز خرمگاه می‌آید برون
- این تندبادها، چه علم‌ها نگون کنند

باز جوید روزگار وصل خویش

- کی اصل، جدا ز فرع خود دارد تاب؟
- که منزلگه هر سیل به دریاست خدایا
- یعنی او از اصل این رز بوی بُرد
- هر که را درد است او برده‌است بو

با جان بودن به عشق در سامان نیست

- اول قدم ز روی وفا جان فدا کند
- مراد و عشق به یک جا ندید کس با هم
- عاشقان را رنج دل از راحت جان خوشتر است
- کی بمیرد عاشقی کاو را چو تو جانی بود؟

تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند

- در سنگ، زندگی به سر آید شرار را
- خنده گل، گریه‌های تلخ دارد چون گلاب
- خواب مخمل ز نخوابیدن مخمل‌باف است
- ز دریا هرچه گیرد ابر گوه‌بار می‌ریزد

۲۴- کدام گزینه با عبارت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«شاهین تیزبال افق‌ها بودم، زنبوری طفیلی شدم و به گنجی پناه بردم.»

- (۱) چون می از خُم به سبو رفت و گل افکند نقاب
 - (۲) مزدگانی بده ای دوست که محنت بگذشت
 - (۳) نوبت شادی گذشت بر در امید
 - (۴) راحت هستی و رنج نیستی
- ۲۵- کدام گزینه مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد؟
- (۱) به کوی عشق من به بی دلیل راه قدم
 - (۲) شبم از نظاره خورشید بر معراج رفت
 - (۳) طی این مرحله بی مهری خضر مکن
 - (۴) می‌شود روشن‌دلان را هر سیاهی خضر راه

- فرصت عیش نگه دار و بزن جامی چند
نعمت فتح و گشایش به زمان بازآمد
نوبت غم زن که غمگسار تو گم شد
بر شما بگذشت و بر ما هم گذشت
- که من به خویش نمودم صد اهتمام و نشد
چشم می‌پوشی ز روی مرشد کامل چرا؟
ظلمات است، بت‌رس از خطر گمراهی
دود می‌گردد به آتش راهبر پروانه را

زبان عربی

۲۰'

زمان پیشنهادی

عربی، زبان قرآن ۳: درس‌های ۱ و ۲

«ویژه داوطلبان گروه‌های علوم ریاضی و تجربی»

■ عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ (۳۵-۲۶):

۲۶- ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾:

- (۱) بی‌شک سرپرست شما فقط خدا و پیامبرش و کسانی هستند که در حالی که ایمان آورده‌اند و نماز به پا داشته‌اند، رکوع می‌کنند و زکات می‌پردازند.
 - (۲) سرپرست شما تنها خدا و رسول و مؤمنانی خواهند بود که همواره نماز را بر پا می‌دارند و در حال رکوع، زکات نیز می‌دهند.
 - (۳) سرپرست شما فقط خدا و پیامبرش است و کسانی که ایمان آوردند؛ کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و در حالی که در رکوع هستند، زکات می‌پردازند.
 - (۴) بی‌شک ولی شما خدا و رسول اوست و کسانی که ایمان آوردند و نماز بر پا می‌دارند و زکات پرداخت می‌کنند و از رکوع‌کنندگان هستند.
- ۲۷- «إِذَا تَرِيدُ أَنْ تُشَبِّهَ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَكَسِّرْ أَصْنَافَ وَجُودِكَ بِفَأْسِ التَّوَضُّعِ!»:
- (۱) اگر می‌خواهی همچون ابراهیم خلیل علیه السلام باشی، باید بت‌های درونت را با تبر تواضع بشکنی!
 - (۲) اگر می‌خواهی شبیه ابراهیم خلیل علیه السلام شوی، بت‌های وجودت را با تبر تواضع بشکن!
 - (۳) هرگاه خواسته باشی که به ابراهیم خلیل علیه السلام شباهت پیدا کنی، بت وجودت را با تبری همچون تواضع بشکن!
 - (۴) اگر می‌خواهی مانند ابراهیم علیه السلام دوست خدا شوی، بت‌های درونی‌ات را با تبر فروتنی در هم بشکن!
- ۲۸- «سَأَلْتَنِي أُمِّي مُتَعَجِّبَةً: لِمَاذَا إِزْدَادَ إِهْتِمَامَكَ عَلَى التَّلَافُازِ؟ بِهَذِهِ السَّيْرَةِ لَا تُدْرِكُ غَايَاتِكَ!»:

- (۱) مادرم با تعجب از من پرسید: چرا توجهت به تلویزیون زیاد شده است؟ با این روش اهدافت را به‌دست نمی‌آوری!
- (۲) مادرم متعجب بود که از من پرسید: چرا به تلویزیون زیاد توجه می‌کنی؟ با این رفتار اهدافت به‌دست آورده نمی‌شود!
- (۳) مادرم با شگفتی از من سؤال کرد: چرا توجهت به تلویزیون زیاد است؟ با این روش اهدافت به‌دست نمی‌آید!
- (۴) مادرم متعجب بود که از من سؤال کرد: توجه زیادت به تلویزیون برای چیست؟ با این رفتار هدف‌ت را به‌دست نمی‌آوری!

۲۹- «مَنْ أَذَنْبٌ وَ هُوَ يَضْحَكُ دَخَلَ النَّارَ وَ هُوَ يَبْكِي!»:

- (۱) هرکس گناه می‌کند و خندان است، وارد آتش می‌شود و گریان است!
- (۲) هرکس گناه کند در حالی که می‌خندد، وارد آتش می‌شود در حالی که می‌گرید!
- (۳) اگر کسی گناه کند و بخندد، در حال گریه کردن به آتش جهنم وارد می‌شود!
- (۴) هرکس گناه می‌کند و می‌خندد، به جهنم وارد می‌شود و گریه می‌کند!

۳۰- «كَانَ مَقَاتِلُونَا يَنْدَفِعُونَ إِلَى الْجَبْهَةِ مَكْبَرِينَ وَ هُمْ يَدْعُونَ اللَّهَ أَنْ يَقْوِيَ بِهِمْ دِينَهُ!»:

- (۱) رزمندگانمان در حالی که تکبیر می‌گفتند و خدا را می‌خواندند که با آن‌ها دین خود را قوی کند، به‌سوی جبهه روانه شده بودند!
- (۲) رزمندگانمان تکبیرگویان رهسپار جبهه می‌شدند در حالی که خداوند را می‌خواندند که به‌وسیله آن‌ها دینش را نیرومند گرداند!
- (۳) رزمندگانمان با تکبیر و دعای خداوند به‌سوی جبهه روانه می‌شوند تا اینکه دین خدا تقویت شود!
- (۴) رزمندگان ما بودند که با تکبیر در حالی که خدا را دعا می‌کردند، رهسپار جبهه می‌شدند تا اینکه به‌وسیله دینش آن‌ها را قوی کند!

۳۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لَعَلَّ اللَّهَ يُعِينُنَا فِي دَرْسِنَا وَ يَحْمِينَا مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ! کاش خدا ما را در درس‌هایمان یاری و از ما در برابر بدی‌های حادثه‌ها نگهداری کند!
- (۲) حَاوِلِ الْأَنْبِيَاءَ لِإِنْقَاذِ النَّاسِ مِنْ عِبَادَةِ التَّمَاثِيلِ الَّتِي تُسَمَّى الصَّنَمِ! پیامبران تلاش کردند برای نجات مردم از عبادت تندیس‌هایی که بت نامیده می‌شود!
- (۳) بَعْدَ السَّقُوطِ مِنَ السَّلَمِ أَشْعَرُ بِأَنْ رَأْسِي يُؤْمِنِي جَدًّا! بعد از افتادن از نردبان، احساس می‌کنم که سرم بسیار درد می‌کند!
- (۴) قَدْ يَتَرَكُنَا وَحِيدًا صَدِيقٌ نَلْجَأُ إِلَيْهِ مِنَ الْمَصَاعِبِ! گاهی دوستی که از سختی‌ها به او پناه می‌بریم، ما را تنها رها می‌کند!

۳۲- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) كَانَ الْأَنْبِيَاءُ يَصَارِعُونَ خُرَافَاتِ كَانَتْ إِزْدَادَاتٍ فِي عَقَائِدِ النَّاسِ! پیامبران با خرافاتی که در عقیده‌های مردم افزایش یافته بود، مبارزه کرده بودند!
- (۲) لَيْتَكَ مَا نَسِيتَ هَذِهِ الْأَشْعَارَ الْجَمِيلَةَ الَّتِي كُنْتَ أَنْشَدْتَهَا لَكَ! کاش این شعرهای زیبایی که آن‌ها را برای تو سروده بودم، فراموش نمی‌کردی!
- (۳) مَلَأَ رَجَعَ الْمُعَلِّمُونَ إِلَى الصَّفِّ شَاهِدُوا الطَّلِبَةَ الْمُبْتَاسِمِينَ! هنگامی که معلم‌ان به کلاس بازگشتند، دانش‌آموزان را خندان دیدند!
- (۴) شَاهَدْتُ صَدِيقِي فِي الْمَكْتَبَةِ وَ هُوَ يَبْحَثُ عَنْ كُتُبٍ تَارِيخِيَّةٍ! دوستم را در کتابخانه دیدم در حالی که به دنبال کتاب‌های تاریخی می‌گردد!

۳۳- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) «لَا تَهْنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»: فَإِنَّ حَزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ!
- (۲) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»: كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ!
- (۳) «لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتِطَاعٍ إِلَيْهِ سَبِيلًا»: حُجَّ الْبَيْتِ فَرِيضَةٌ عَلَى النَّاسِ وَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ إِمْكَانِيَّاتٌ بِالْعَقَةِ!
- (۴) لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفَعْلِ! لَا نَفْعَ فِي كَلَامِكَ إِذَا لَا تَكُونُ عَامِلًا بِهِ!

۳۴- «هنگامی که مردم بت‌های خود را شکسته دیدند، قصد ابراهیم را فهمیدند!»:

- (۱) إِذَا يَشَاهِدُونَ النَّاسَ أَصْنَامَهُمُ الْمَكْسُورَةَ، يَفْقَهُونَ قَصْدَ إِبْرَاهِيمَ!
- (۲) رَأَى النَّاسَ أَصْنَامَهُمُ الْمَكْسُورَةَ مَلَأَ فَهَمُوا قَصْدَ إِبْرَاهِيمَ!
- (۳) إِذَا رَأَى النَّاسَ أَصْنَامَهُمُ مَكْسُورَةً، يَفْهَمُونَ قَصْدَ إِبْرَاهِيمَ!
- (۴) مَلَأَ رَأَى النَّاسَ أَصْنَامَهُمُ مَكْسُورَةً، فَهَمُوا قَصْدَ إِبْرَاهِيمَ!

۳۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (۱) آلَةٌ ذَاتُ يَدٍ مِنَ الْخَشَبِ يُمَكِّنُ أَنْ تَقَطَّعَ بِهَا! ← الکأس
- (۲) مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ يُسْتَخْدَمُ لِرَفْعِ الْإِبْهَامِ عَنْ جُمْلَةٍ مَا قَبْلَهَا! ← کَأَنَّ
- (۳) سَيَّارَةٌ تَسْتَخْدِمُهَا فَقَطْ لِحَمْلِ الْأَشْخَاصِ مِنَ الْمَزْرَعَةِ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ! ← الجرارة
- (۴) صِفَةٌ لِهَاجَازٍ أَوْ آلَةٍ أَوْ أَدَاةٍ بِحَاجَةٍ إِلَى التَّصْلِيحِ! ← مُعْطَلٌ

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ النَّصِّ (۴۲-۳۶):

«وُلِدَ جَابِرُ بْنُ حَيَّانٍ فِي قَرْيَةِ طُوسٍ فِي خُرَاسَانَ عَامَ ۱۰۲ هِجْرَةَ! كَانَ وَالِدُهُ عَطَّارًا فَتَعَلَّمَ مِنْهُ عِلْمَ الْأَعْشَابِ الطَّيِّبَةِ وَصَنَاعَةَ الْأَدْوِيَةِ! بَعْدَ وَفَاةِ وَالِدِهِ، تَرَكَ جَابِرٌ خُرَاسَانَ بَاحِثًا عَنِ الْعُلُومِ فَدَرَسَ عِنْدَ الْإِمَامِ جَعْفَرِ الصَّادِقِ عليه السلام فِي الْمَدِينَةِ وَأَخَذَ مِنْهُ الْعَدِيدَ مِنَ الْمَعَارِفِ الشَّرْعِيَّةِ وَالْعِلْمِ الْكِيمِيَاءِ! اسْتَقَرَّ ابْنُ حَيَّانٍ بَعْدَ ذَلِكَ فِي بَغْدَادَ وَهُوَ يَدْرُسُ الطَّبَّ، ثُمَّ بَنَى مَعْمَلًا لِإِنْتِاجِ الْأَدْوِيَةِ فِي الْكُوفَةِ! نُقِيبَ جَابِرُ بْنُ حَيَّانٍ بِأَيِّ الْكِيمِيَاءِ وَلَعَلَّهُ كَانَ أَوَّلَ مَنْ أَدْخَلَ التَّجَرِبَةَ الْعَمَلِيَّةَ فِي عِلْمِ الْكِيمِيَاءِ الْحَدِيثَةِ مُؤَمَّنًا بِأَنَّ كِمَالَ الْعِلْمِ لَا يَكُونُ إِلَّا بِالتَّجَرِبَةِ! لَقَدْ كَتَبَ ابْنُ حَيَّانٍ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ أَشْهَرُهُ كِتَابُ «السَّبْعِينَ» الَّذِي جُمِعَ فِيهِ سَبْعِينَ مَقَالًا عَنْ أَحْدَثِ مَا وَصَلَتْ إِلَيْهِ الْكِيمِيَاءُ فِي عَصَرِهِ، وَأَيْضًا كِتَابُ «السُّمُومِ وَدَفْعِ مَضَارِّهَا وَالأَدْوِيَةِ الْمُضَادَّةَ لَهَا»، الَّذِي يُعَدُّ حَلَقَةً الْوَصْلِ بَيْنَ الْكِيمِيَاءِ وَالطَّبِّ! قَالَ عَنْهُ أَحَدُ الْمَفْكِّرِينَ الْغَرَبِيِّينَ: إِنَّ فَضْلَ جَابِرٍ فِي الْكِيمِيَاءِ كَفَضْلِ بَقْرَاطٍ فِي الطَّبِّ!»

۳۶- عَيَّنِ الْخَطَأَ عَنْ «جَابِرِ بْنِ حَيَّانٍ» حَسَبَ النَّصِّ:

- (۱) كَانَ مِنَ الْعُلَمَاءِ الْمُسْلِمِينَ الْإِيرَانِيِّينَ فِي الْقَرْنِ الثَّانِي! (۲) كَانَ أَوَّلَ مَنْ قَامَ بِتَجَرِبَةٍ عَمَلِيَّةٍ فِي عِلْمِ الْكِيمِيَاءِ!
(۳) إِنَّ شَهْرَتَهُ فِي الْكِيمِيَاءِ أَكْثَرَ مِنْ شَهْرَتِهِ فِي الطَّبِّ! (۴) كَانَ أَوَّلَ مَنْ اكْتَشَفَ الْأَعْشَابَ الطَّيِّبَةَ وَآثَارَهَا!

۳۷- عَيَّنِ الْخَطَأَ لِلْفَرَاغِ: «اسْتَطَاعَ جَابِرُ بْنُ حَيَّانٍ أَنْ يُمَدَّ جِسْرًا بَيْنَ الْكِيمِيَاءِ وَ الطَّبِّ لِأَنَّهُ»

- (۱) دَرَسَ هَذَيْنِ الْعِلْمَيْنِ! (۲) كَانَ خَبِيرًا فِي كِلَيْهِمَا! (۳) كَتَبَ كِتَابَ السُّمُومِ! (۴) اسْتَقَرَّ فِي بَغْدَادَ مَدَّةً!

۳۸- عَيَّنِ الصَّحِيحَ حَسَبَ النَّصِّ:

- (۱) تَرَكَ جَابِرُ بْنُ حَيَّانٍ مَوْطَنَهُ وَهُوَ يَبْحِثُ عَنِ الْعُلُومِ! (۲) عَلَّمَ الْإِمَامُ الصَّادِقُ عليه السلام جَابِرًا عِلْمَ الْكِيمِيَاءِ فَقَطْ!
(۳) اسْتَعْمَلَ جَابِرُ الْأَعْشَابَ الطَّيِّبَةَ لِصَنَاعَةِ السُّمُومِ! (۴) لَا يَعْرِفُ جَابِرُ بْنُ حَيَّانٍ وَفَضْلَهُ إِلَّا الْمُسْلِمُونَ!

۳۹- عَيَّنِ عِبْرَةً تُنَاسِبُ النَّصِّ:

- (۱) اَعْلَمُوا أَنَّ التَّجَرِبَةَ فَوْقَ الْعِلْمِ! (۲) مَنْ جَرَّبَ الْمَجْرَبَ، حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ!
(۳) كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ! (۴) إِذَا طَلَبْتَ أَنْ تَنْجَحَ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيدًا!

■ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۴۲-۴۰):

۴۰- «يَدْرُسُ»:

- (۱) مُضَارِعٌ- لِلغَائِبِ- مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ «تَدْرِيسٌ»)- مَعْلُومٌ/ فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
(۲) فَعْلٌ مُضَارِعٌ- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ «دَرَسَ»)- مَعْلُومٌ/ خَبَرٌ، «هُوَ يَدْرُسُ» جُمْلَةٌ حَالِيَّةٌ
(۳) فَعْلٌ مُضَارِعٌ- لِلْمُخَاطَبِ- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ (حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: د ر س)- مَجْهُولٌ/ خَبَرٌ
(۴) لِلغَائِبِ- مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ «تَفْعِيلٍ»)- مَجْهُولٌ/ فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ مَحْذُوفٌ

۴۱- «نُقِيبَ»:

- (۱) فَعْلٌ مَاضٍ- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ «لُقِبَ»)- مَعْلُومٌ/ فَعْلٌ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
(۲) فَعْلٌ- لِلغَائِبِ- مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ بِزِيَادَةِ حَرْفٍ وَاحِدٍ- مَجْهُولٌ/ فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ قَدْ حُذِفَ
(۳) مَاضٍ- لِلغَائِبِ- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ- مَجْهُولٌ/ فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ مَحْذُوفٌ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
(۴) فَعْلٌ مَاضٍ- مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ «تَفْعِيلٍ»)- مَعْلُومٌ/ فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ

۴۲- «مُؤَمَّنًا»:

- (۱) إِسْمٌ- مَفْرَدٌ- نَكْرَةٌ- اِسْمُ الْفَاعِلِ (مَصْدَرُهُ: إِيمَانٌ)// حَالٌ مَفْرَدٌ
(۲) مَفْرَدٌ- مَعْرِفَةٌ- اِسْمُ الْمَفْعُولِ (فَعْلُهُ الْمَضَارِعُ: يُؤْمِنُ)// حَالٌ مَفْرَدٌ
(۳) إِسْمٌ- نَكْرَةٌ- اِسْمُ الْفَاعِلِ (فَعْلُهُ الْمَاضِي: آمَنَ، فِيهِ حَرْفُ زَائِدٍ)// صِفَةٌ
(۴) مَفْرَدٌ- نَكْرَةٌ- اِسْمُ الْفَاعِلِ مِنْ مَزِيدٍ ثَلَاثِيٍّ (حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: أ م ن)// خَبَرٌ

۴۳- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي ضَبْطِ الْحَرَكَاتِ أَوْ قِرَاءَةِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) سَأَلَ حَمِيدٌ وَالِدَهُ مُتَعَجِّبًا عِنْدَمَا تَنَسَّقَطُ الدُّمُوعُ مِنْ أَعْيُنِهِ! (۲) هَاتَانِ الْبِنَتَانِ قَامَتَا بِجَوْلَةٍ عِلْمِيَّةٍ فِي الْإِنْتَرْنِتِ مُبْتَسِمَتَيْنِ!
(۳) سَمَكَةُ الثَّلَايَا مِنْ أَعْرَبِ الْأَسْمَاكِ تُدَافِعُ عَنْ صِغَارِهَا! (۴) لِذَلِكَ أَرْسَلَ إِلَيْهِمُ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنُوا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ!

■ ■ آجب عن الأسئلة التالية (۴۴-۵۰):

۴۴- عَيْنِ الْخِطَا فِي اسْتِدْخَامِ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ حَسَبَ التَّرْجِمَةِ:

(۱) لَيْتَ بِطَاقَةِ الطَّائِرَةِ غَالِيَةً لَنَا!

(۳) كَأَنَّ الْعُلَمَاءَ يَبْلُغُونَ أَهْدَافَهُمْ بِالْإِجْتِهَادِ!

۴۵- عَيْنِ عِبَارَةٍ جَاءَتْ الْحُرُوفُ الْمَشْبَهَةُ أَقْلَ مِنَ الْبَاقِي:

(۱) إِنَّ الطَّالِبِينَ مُخْتَلِفَانِ سِنًا وَ لَكُنْهُمَا يَدْرُسَانِ مَعًا!

(۳) كَأَنَّ هَذَا الْجَبَلَ أَعْلَى مِنَ بَقِيَةِ الْجِبَالِ لَيْتَنِي أَصْعَدُهُ إِلَى الرَّأْسِ! (۴) إِيْلَمُ أَنَّ اللَّهَ لَمْ يَسْمَحِ الْإِنْسَانَ أَنْ يَتْرَكَ الدُّنْيَا بِذَرِيْعَةِ الْآخِرَةِ!

۴۶- عَيْنِ حَرْفٍ «لَا» يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

(۱) لَا أَرَى تِجَارَةً أَنْفَعَ مِنْ إِكْتِسَابِ الْعِلْمِ!

(۳) لَا تَتَفَكَّرْ أَحْسَنَ مِنْ تَفَكَّرٍ حَوْلَ عَظَمَةِ الْخِلْقَةِ!

۴۷- عَيْنِ الْحَالِ يُتْرَجَمُ إِلَى الْمَاضِي الْإِسْتِمْرَارِي:

(۱) رَأَيْتُ بِنْتِي الصَّغِيرَةَ بَاكِئَةً فِي الطَّرِيقِ!

(۳) كَانَتِ الطَّالِبَةُ تَمْتَنِعُ عَنِ النَّوْمِ مُشْتَاقَةً لِلنَّجَاحِ!

۴۸- عَيْنِ الْخِطَا فِي الْمَحَلِّ الْإِعْرَاقِيِّ عَنِ الْكَلِمَاتِ الْمَعْنِيَةِ:

(۱) لَا تَطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ! (مَفْعُول - جَارٍ وَ مَجْرُور)

(۳) إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنُ! (مُضَافٌ إِلَيْهِ - صِفَت)

۴۹- عَيْنِ الْحَالِ:

(۱) الْيَوْمَ لِأَسَاعِدِ إِخْوَانِي الْمُسْلِمِينَ الْمَظْلُومِينَ!

(۳) عِنْدَمَا شَاهَدْتُ بَيْتَ الْكَعْبَةِ لِأَوَّلِ مَرَّةٍ كُنْتُ شَاكِرًا!

۵۰- عَيْنِ مَا لَا يَوْجَدُ فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ:

«خُذُوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كَوْنُوا نُقَادَ الْكَلَامِ!»

(۱) لَا النَّاهِيَةَ (۲) إِسْمُ الْفَاعِلِ (۳) حَرْفٌ مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ (۴) جَمْعُ التَّكْسِيرِ

(۲) إِنَّهُ قَوِيٌّ فَلْيُسَاعِدِ الْمَحْرُومِينَ!

(۴) نَحْنُ نَفْعُلُ الْحَسَنَاتِ لَعَلَّهَا تُقْبَلُ عِنْدَ اللَّهِ!

(۲) لَعَلَّ الْمُجِدِّينَ يَنْجَحُونَ فِي الْحَيَاةِ لِأَنَّهُمْ يَسْتَفِيدُونَ مِنَ الْفُرْصِ!

(۴) إِيْلَمُ أَنَّ اللَّهَ لَمْ يَسْمَحِ الْإِنْسَانَ أَنْ يَتْرَكَ الدُّنْيَا بِذَرِيْعَةِ الْآخِرَةِ!

(۲) لَا تَتَكَاسَلِ الطَّالِبَةُ الْمُجْتَهِدَةُ فِي دَرْسِهِ!

(۴) إِيْلَمُ أَنَّكَ لَا تَحْصِلُ عَلَى النَّجَاحِ دُونَ الْإِجْتِهَادِ!

(۲) شَاهَدْتُ الْمُعَلِّمِينَ وَ هُمْ يَرْجِعُونَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ!

(۴) «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً قَبِعَتْ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ»

(۲) سُئِلَ مَدِيرُ الْمَدْرَسَةِ: أَوْ فِي الصَّفِّ طَالِبٌ؟! (فَاعِلٌ - خَبَر)

(۴) هَذِهِ الطَّالِبَةُ قَامَتْ بِجَوْلَةٍ عِلْمِيَّةٍ مُبْتَسِمَةً! (مُبْتَدَأٌ - حَال)

(۲) يُسَاعِدُنِي أَصْدِقَائِي فِي فَهْمِ الدَّرُوسِ فَهْمٌ فَرِحُونَ!

(۴) شَاهَدْتُ جَمَاعَةً مِنَ التَّلْمِيزَاتِ وَ هُنَّ جَالِسَاتٌ فِي الْقَاعَةِ!

۲۰'

زبان عربی

زمان پیشنه‌ادی

عربی، زبان قرآن ۳: درس‌های ۱ و ۲

«ویژه داوطلبان گروه علوم انسانی»

■ ■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجِمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۲۶-۳۴):

۲۶- «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوعٌ»:

(۱) بِيْگَمَانِ خِدَاوَنْدِ كَسَانِي رَا كِه دَر رَاهِ اَوْ مِتَّحِدْ وَ يِكپارچه مي‌جنگند، دوست دارد؛ گويي آن‌ها بنيان مستحکم هستند.

(۲) هِمَانَا خِدا دُوست‌دارِ كَسَانِي اِست كِه دَر رَاهِش پيکار مي‌کنند وَ صَفِّ دَر صَفِّ مي‌جنگند؛ آن‌ها هِمَانْد ساختمان بلندي هستند.

(۳) آن‌ها كِه دَر رَاهِ پُروردگار مِتَّحِدْ وَ مَنْسَجَمِ مَبَارِزِه مي‌کنند، بي‌ترديد مُوردِ مَحَبَّتِ خِدا هستند وَ هِمَانْدِ بِنَاهاييِ اِستوار هستند.

(۴) بي‌شك خِداوَنْدِ آن‌ها رَا كِه دَر رَاهِش بَه‌تَرْتِيبِ كِشْتِه مي‌شوند، دوست دارد؛ چراكه آن‌ها مَانْدِ يَكِ ساختمانِ مَحْكَمِ هستند.

۲۷- «قَامَ أَلْفَرِدٌ بِإِنْشَاءِ عَشْرَاتِ الْمَصَانِعِ فِي عَشْرِينَ دَوْلَةً لِيَكْسِبَ مِنْ ذَلِكَ ثَرَوَةً كَبِيرَةً وَ هُوَ كَانَ مِنَ الْأَسْرِ الْفَقِيرَةِ فِي الْبَدَايَةِ!»: أَلْفَرِدٌ

(۱) بَه اِيْجادِ دِه‌ها كارخانه دَر بِيستِ كِشورِ پَرِدَاختِ تا اَز اَن ثَرُوتِ بَزَرگيِ بَه‌دِستِ اَوْرَدِ حَالِ اَنكَه اَوْ دَر اِبْتِدا اَز خانوادِه‌هايِ فَقيرِ بُوْد!

(۲) بَرایِ اِيْنكه ثَرُوتِ زِيادِي بَه‌دِستِ اَوْرَدِ، اَقْدَامِ بَه ساختِ دِه‌ها كارگاه دَر بِيستِ كِشورِ نَمُودِ وَ اَوْ اِبْتِدا اَز خانوادِه‌ايِ فَقيرِ بُوْد!

(۳) با اِيْنكه دَر اِبْتِدا اَز خانوادِه‌هايِ فَقيرِ بُوْد، تَلَاَشِ كَرْدِ با ساختِ دِه‌ها كارخانه دَر بِيستِ دَوْلَتِ، ثَرُوتِ بِيَشْتَرِي بَه‌دِستِ بِياَوْرَد!

(۴) مِشْغُولِ ساختِ بِيستِ كارخانه دَر دِه‌ها كِشورِ بُوْد وَ اَز اَن ثَرُوتِ زِيادِي كَسَبِ نَمُودِ حَالِ اَنكَه دَر اِبْتِدا خانوادِه‌ايِ فَقيرِ داشْت!

۲۸- «و لا تُجَادِلُوهُمْ بِالْبَاطِلِ بَلْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ مِمَّنْ صَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ!»:

- ۱) و با آنان به شیوه باطل بحث نکنید، بلکه با آنچه که نیکوتر است (بحث کنید)؛ و خدا به کسی که از راهش گم شده، داناتر است!
- ۲) و با باطل مجادله نکنید، بلکه با شیوه‌ای که نیکوتر است مجادله کنید؛ و پروردگارتان به آن کسی که راه او را گم کرده، داناتر است!
- ۳) با آن‌ها به شیوه باطل بحث نکنید، بلکه با شیوه‌ای نیکو بحث کنید؛ و پروردگار شما آن کس را که از راه او گم شده می‌شناسد!
- ۴) به کمک باطل با آن‌ها جدال نکنید، ولی با نیکوترین شیوه بحث کنید؛ و خداوند به کسی که گمراه شده است، آگاه‌ترین است!

۲۹- «لَا شَكَّ فِي أَنَّ النَّاسَ لَمْ يَخْلُقُوا إِلَّا مِنْ طِينَةٍ وَاحِدَةٍ فَالْفَخْرُ بِأَنْسَابِهِمْ عِلْمَةٌ جَهْلُهُمْ!»:

- ۱) هیچ شکّی در این وجود ندارد که خلقت مردم مگر از یک تکه گل نیست، چه افتخار کردن به پدران و مادران نشانه نادانی آن‌هاست!
- ۲) بی‌شک مردم از یک سرشت خلق می‌شوند، پس افتخار به دودمانشان نشانه نادانی آن‌هاست!
- ۳) در اینکه مردم فقط از یک سرشت خلق شده‌اند، هیچ تردیدی نیست؛ لذا افتخار به نسبت‌هایشان نشانه جهلشان است!
- ۴) مردم فقط از یک تکه گل خلق شده‌اند، پس افتخار به اصل و نسبت نشانه جهل ایشان است!

۳۰- «لَا بَشَرَ إِلَّا وَ قَدْ انطوى فيه عالم كبير و لكنه ما يُبصره و يزعم أنه جرم صغير!»:

- ۱) با اینکه فردی نیست که درونش جهانی بزرگ در هم پیچیده باشد، ولی آن را نمی‌بیند و می‌پندارد که جرمی کوچک است!
- ۲) هیچ انسانی نیست مگر اینکه درون او عالمی بزرگ در هم پیچیده شده، ولی او آن را نمی‌بیند و می‌پندارد که او جرمی کوچک است!
- ۳) بی‌تردید هیچ‌کس نیست مگر آنکه عالم بزرگ‌تر درون او پیچیده است، ولی او آن را ندیده و پندار او آن است که جرم کوچکی است!
- ۴) هر انسانی در درونش جهانی بزرگ در هم پیچیده شده و او آن را نمی‌بیند، ولی می‌پندارد که جرمی کوچک است!

۳۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) لو أُعْطِيَ الْأَقَالِيمُ السَّبْعَةُ بِمَا تَحْتَ أَفْلَاكِهَا، : اگر سرزمین‌های هفت‌گانه با هرچه زیر آسمان‌هایشان هست به من داده می‌شد،
- ۲) عَلَى أَنْ أُعْصِيَ اللَّهَ فِي غُلَّةٍ أَسْلُبُهَا جُلْبَ شَعِيرَةٍ، : تا در مورد مورچه‌ای از خدا نافرمانی کنم و پوست جویی را به‌زور از او بگیرم،
- ۳) مَا فَعَلْتُ وَ إِنَّ دُنْيَاكَم عِنْدِي لِأَهْوَى مِنْ وَرَقَةٍ، : انجام نمی‌دادم و همانا دنیا نزد من از هر برگی بی‌ارزش‌تر است،
- ۴) مَا لِعَلِيٍّ وَ لِنَعِيمٍ يَفْنَى وَ لَذَّةٍ لَا تَبْقَى؟! : علی را چه کار با نعمتی که نابود می‌شود و لذتی که نمی‌ماند؟!

۳۲- عَيْنُ الصَّحِيح:

- ۱) بعد اختراع دینامیت اقبل علی شرائه بعض الدُّول، : بعد از اینکه دینامیت را اختراع کرد برخی کشورها به خرید آن روی آوردند،
- ۲) وَ رؤساء شركات البناء و المناجم لتسهيل الأعمال الصَّعبة، : رؤیسان شرکت‌های ساختمانی و راه‌داری برای آسان نمودن کارهای سخت،
- ۳) فِي حَفْرِ الْأَنْفَاقِ وَ شَقِّ الْقَنَوَاتِ وَ تَجْهِير الْأَرْضِ، : در گندن کانال‌ها و حفر چاه‌ها و منفجر ساختن زمین،
- ۴) فَانْتَشَرَ الدِّينَامِيْتُ فِي جَمِيعِ أَنْحَاءِ الْعَالَمِ سَرِيعًا! : پس دینامیت به‌سرعت در همه سوی جهان پخش شد!

۳۳- عَيْنُ الْأَقْرَبِ إِلَى مَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ: «و لِلرَّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءُ!»:

۱) در چمن هر ورقی دفتر حال دگرست	حیف باشد که ز حال همه غافل باشی
۲) هرچه انجامی به خوبی و درست	قدر تو آن باشد و آن جای توست
۳) توانگرا دل درویش خود به‌دست آور	که مخزن زر و گنج درم نخواهد ماند
۴) ای صاحب کرامت شکرانه سلامت	روزی تفقّدی کن درویش بی‌نوا را

۳۴- «انسان خردمند باید از قسمت سودمند در این فناوری‌ها استفاده نماید!»:

- ۱) لَيْسَتْ فَيِدَةُ الْإِنْسَانِ الْعَاقِلِ مِنْ وَجْهِ نَافِعٍ فِي هَذِهِ التَّقْنِيَّةِ!
- ۲) الْإِنْسَانُ الْعَاقِلُ لَيَسْتَفِيدُ مِنْ هَذِهِ التَّقْنِيَّاتِ وَ وَجُوهِهَا النَّافِعِ!
- ۳) عَلَى الْإِنْسَانِ الْعَاقِلِ أَنْ يَسْتَفِيدَ مِنَ الْوَجْهِ النَّافِعِ فِي هَذِهِ التَّقْنِيَّاتِ!
- ۴) يَجِبُ عَلَى إِنْسَانٍ عَاقِلٍ أَنْ يَسْتَفِيدَ مِنَ الْوَجْهِ النَّافِعِ لِهَذَا التَّقْنِيَّةِ!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة التالية حسب النص (۳۵-۴۱):

«وُلد جابرُ بْنُ حَيَّانٍ في قرية طوس في خراسانَ عام ۱۰۲ للهجرة! كان والده عطَّاراً فتعلَّم منه علم الأعشاب الطَّبيَّة و صناعة الأدوية! بعد وفاة والده، ترك جابرُ خراسانَ باحثاً عن العلوم فدرَّسَ عندَ الإمام جعفرِ الصادقِ عليه السلام في المدينة و أخذَ منه العديدَ من المعارف الشرعيَّة و العلوم الكيميائيَّة! استقرَّ ابنُ حَيَّانَ بعدَ ذلك في بغدادَ و هو يَدْرُسُ الطَّبَّ، ثم بنى مَعْمَلاً لإنتاج الأدوية في الكوفة! يُقَبِّبُ جابرُ بْنُ حَيَّانَ بأبي الكيمياء و لعله كان أوَّل من أدخَلَ التَّجربةَ العَمَلِيَّةَ في علم الكيمياء الحديثة مؤمناً بأنَّه يُحوِّلُ هذا العلم! لقد كتب ابنُ حَيَّانَ أكثر من مئة كتاب من أشهره «كتاب السَّبعين» الَّذي جمع فيه سبعين مقالاً عن أحدث ما وصلت إليه الكيمياء في عصره، و أيضاً «كتاب السُّموم و دفع مضارِّها و الأدوية المضادَّة لها» الَّذي يُعدُّ حلقةَ الوصل بين الكيمياء و الطَّبِّ! قال عنه أحد المفكرين الغربيين: «إنَّ فَضْلَ جابرٍ في الكيمياء كَفَضْلِ بقراطٍ في الطَّبِّ!»

۳۵- عَيَّنِ الْخَطَأَ عن «جابر بن حَيَّان» حَسَبِ النَّصِّ:

(۱) كان من العلماء المسلمين الإيرانيين في القرن الثاني! (۲) كان أوَّل من قام بتجربة عمليَّة في علم الكيمياء!

(۳) إنَّ شهرته في الكيمياء أكثر من شهرته في الطَّبِّ! (۴) كان أوَّل من اكتشف الأعشاب الطَّبيَّة و آثارها!

۳۶- عَيَّنِ الْخَطَأَ للفراغ: «استطاع جابر بن حَيَّان أن يَمُدَّ جِسْراً بين الكيمياء و الطَّبِّ لأنَّه!»

(۱) درَّسَ هذينِ العلمين (۲) كان خبيراً في كليهما (۳) كتب كتاب السُّموم (۴) بنى معملاً للأدوية

۳۷- عَيَّنِ الصَّحِيحَ حَسَبِ النَّصِّ:

(۱) ترك جابرُ بْنُ حَيَّانَ موطنه و هو يبحث عن العلوم! (۲) علَّم الإمامُ الصادقُ عليه السلام جابراً علم الكيمياء فقط!

(۳) استعمل جابرُ الأعشاب الطَّبيَّة لصناعة السُّموم! (۴) لا يَعْرِفُ جابرُ بْنُ حَيَّانَ و فضله إلا المسلمون!

۳۸- عَيَّنْ مَفْهُوماً يُناسِبُ النَّصِّ:

(۱) اَعْلَمُوا أَنَّ التَّجربةَ مهمَّةٌ كالعلم! (۲) من جرَّبَ المجرَّبَ، حلَّتْ بِهِ النَّدامة!

(۳) كَأَنَّ إِرْضاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غايةٌ لا تُدرَكُ! (۴) إذا طَلَبْتَ أَنْ تَنجَحَ في عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحيداً!

■ عَيَّنِ الصَّحِيحَ في الإعراب و التَّحليل الصَّرْفِي (۳۹-۴۱):

۳۹- «يَدْرُسُ»:

(۱) مضارع- مفرد- غائب- مزيد ثلاثي (مصدره «تدريس»)- لازم- معلوم/ فعل و الجملة فعليَّة

(۲) فعل مضارع- مجرَّد ثلاثي (مصدره «درَّس»)- متعدّد- معلوم/ فعلٌ و خبر لـ «هو»

(۳) فعل مضارع- مذكّر- مخاطب- مجرَّد ثلاثي (حروفه الأصليَّة: د ر س)- متعدّد- مجهول/ خبر

(۴) مضارع- مفرد- مذكّر- غائب- مزيد ثلاثي (مصدره على وزن «تفعيل»)- مجهول/ فعل و الجملة فعليَّة

۴۰- «لُقِّبَ»:

(۱) فعلٌ ماضٍ- مجرَّد ثلاثي- متعدّد- معلوم/ فعل و الجملة فعليَّة

(۲) فعل- غائب- مزيد ثلاثي بزيادة حرفٍ- متعدّد- مجهول/ فعل و نائب فاعله «جابرٌ»

(۳) ماضٍ- غائب- مجرَّد ثلاثي- مجهول/ فعل و فاعله محذوف و الجملة فعليَّة

(۴) فعل مضارع- مزيد ثلاثي (مصدره على وزن «تفعيل»)- معلوم/ فعل و فاعله «جابر» و الجملة فعليَّة

۴۱- «مُؤمناً»:

(۱) اسم- مفرد- نكرة- اسم الفاعل (مصدره: إيمان)- معرب/ حال و منصوب

(۲) مفرد- معرفة- اسم المفعول (فعله المضارع: يُؤْمِنُ)- معرب/ حال و منصوب

(۳) اسم- نكرة- اسم الفاعل (فعله الماضي: آمَنَ)- مبنيّ/ صفةٌ و منصوب

(۴) مفرد- نكرة- اسم الفاعل من مزيد ثلاثي (حروفه الأصليَّة: م ن ن)/ خبر «كان» و منصوب

■ ■ ■ أجب عن الأسئلة التالية (۴۲-۵۰):

۴۲- عَيْنُ الصَّحِيحِ لَهَا تَحْتَهُ خَطٌّ:

(۱) لَيْدُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مصباح الهدى! ← من الحروف المشبهة بالفعل لرفع الإبهام

(۲) تَكُونُ بَعْدَ هَذَا عَلَى أَسْرَارِنَا أَمِينًا! ← حال و منصوب

(۳) لَا شَكَّ فِي أَنَّ اللَّهَ يَزِيدُ مِنْ يَشَاءُ! ← خبر «لَا» نفي جنس

(۴) أَطْعَمَتِ الْأُمُّ طِفْلَهَا مُشْفِقَةً عَلَيْهَا! ← حال و مؤنث

۴۳- عَيْنُ مَا فِيهِ حَرْفُ جَرٍّ وَ حَرْفُ مَشَبَّهَةٍ بِالْفِعْلِ مَعًا:

(۱) «وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسُ لَأَمَارَةٌ بِالسَّوِّ إِلَّا مَا رَجَمَ رَبِّي» (۲) «قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا»

(۳) «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ» (۴) «فَهَذَا يَوْمَ الْبَعْثِ وَ لَكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ»

۴۴- عَيْنُ مَا يُسْتَخْدَمُ لِبَيَانِ الْمِثَابَةِ:

(۱) قُلْتُ فِي نَفْسِي: «لَيْتَ مَهْدِيًّا فَائِزٌ فِي مَبَارَاةِ كُرَةِ الْمَنْضَدَةِ»!

(۲) إِنَّ الْمَشْتَرِيَّ مَتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبُضَاعَةِ وَ لَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا!

(۳) إِبْحَثْ عَنْ مَعْنَى «الْعَضَارَةِ» فِي الْمَعْجَمِ، لَعَلَّ الْكَلِمَةَ مَكْتُوبَةٌ فِيهِ!

(۴) رَأَيْتُ حَيْلًا فِي الشَّارِعِ كَأَنَّهَا كَانَتْ حَيَّةً تَتَحَرَّكُ بِسُرْعَةٍ!

۴۵- عَيْنُ الْخَبَرِ غَيْرُ مَرْفُوعٍ:

(۱) «يُرِيدُونَ لِيُطْفَنُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ» (۲) «فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ»

(۳) «وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَ كَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا» (۴) لَا فَقْرَ أَشَدَّ مِنَ الْجِهَالَةِ وَ لَا كَنْزَ أَغْنَى مِنَ الْقَنَاعَةِ!

۴۶- عَيْنُ مَا فِيهِ نَوْعٌ وَاحِدٌ مِنَ «لَا» فَقَطْ:

(۱) «رَبَّنَا وَ لَا تُحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ»

(۳) كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ فَلَا بَرَكَهَ فِيهِ!

۴۷- عَيْنُ الْحَالِ فِيْمَا يَلِي:

(۱) شَعَرَ نُوْبِلٌ بِالذَّنْبِ وَ بِخِيْبَةِ الْأَمَلِ مِنْ هَذَا الْعُنْوَانِ،

(۳) لِذَلِكَ بَنَى مُؤَسَّسَةً لِمَنْحِ الْجَوَائِزِ الشَّهِيرَةِ بِاسْمِهِ،

۴۸- عَيْنُ الْحَالِ يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

(۱) عَاقَبُوا صَدِيقَكُمْ مُذْنِبًا بِالْإِحْسَانِ إِلَيْهِ!

(۳) جَاءَتْ هَذِهِ السَّمَكَةُ الْكَبِيرَةُ حَامِيَةً لِصِغَارِهَا!

۴۹- عَيْنُ الْخَطَا حَوْلَ كَلِمَاتِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ: «وَلَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»

(۱) الْأَعْلَوْنَ: جَمْعُ سَالِمٍ مَذْكَرٌ (۲) مُؤْمِنِينَ: نَكْرَةٌ (۳) الْأَعْلَوْنَ: خَبَرٌ (۴) مُؤْمِنِينَ: حَالٌ

۵۰- عَيْنُ مَا لَيْسَ مَنَاسِبًا لِلْفَرَاغِ: «إِنَّا نَعْلَمُ وَ نُدْرِسُ تَلَامِيذَنَا عَنِ الْعُلُومِ الْحَدِيثَةِ!»

(۱) الْبَاحِثِينَ (۲) بَاحِثِينَ (۳) بَاحِثُونَ (۴) وَ هُمْ بَاحِثُونَ

۱۷'

دين و زندگي

زمان پيشنهادی

دين و زندگي ۳: كل بخش ۱ (از صفحه ۲ تا انتهای صفحه ۷۷)

«ویژه داوطلبان گروه های علوم ریاضی و تجربی»

۵۱- تشخیص حق از باطل در شرایط سخت و پیچیده در گرو چیست؟

(۱) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۲) دستیابی به درجاتی از حکمت در سایه اخلاص

(۳) نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان

(۴) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند

۵۲- قدرت اختیار چگونه حقیقتی در زندگی انسان است و استفاده از کدام بیت استدلالی برای اثبات اختیار در مقابل منکر بهره‌گیر از آن می‌باشد؟

- (۱) اکتسابی - گفت: از باغ خدا بنده خدا
- (۲) اکتسابی - گفت: کز چوب خدا این بنده‌اش
- (۳) وجدانی - گفت: کز چوب خدا این بنده‌اش
- (۴) وجدانی - گفت: از باغ خدا بنده خدا

۵۳- قرار گرفتن علت‌ها در یک ردیف و در کنار هم، نشان‌دهنده کدام نوع از علل مؤثر در پیدایش پدیده‌هاست و مثال عینی آن کدام است؟

- (۱) عرضی - پرورش گل
- (۲) عرضی - نگارش یک متن
- (۳) طولی - پرورش گل
- (۴) طولی - نگارش یک متن

۵۴- آموزش برخی گناهان با انجام کار نیک، کدام سنت الهی را به تصویر می‌کشد؟

- (۱) امداد خاص یا توفیق الهی
- (۲) امداد عام الهی
- (۳) سبقت رحمت بر غضب
- (۴) تأثیر اعمال در زندگی

۵۵- دقت در آیه شریفه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ بستر ساز اعتقاد انسان به کدام یک از مراتب توحید است؟

- (۱) ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾
- (۲) ﴿وَلَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ﴾
- (۳) ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾
- (۴) ﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾

۵۶- عبارت «گردش ماه در مدار زمین» و «در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد.» به ترتیب کدام موارد را نشان می‌دهد؟

- (۱) قدر الهی - قضای الهی
- (۲) قدر الهی - قدر الهی
- (۳) قضای الهی - قدر الهی
- (۴) قضای الهی - قضای الهی

۵۷- بزرگ‌ترین ضربه وارده به اسلام در عصر حاضر از ناحیه چه افرادی است و علت آن کدامین دیدگاه می‌باشد؟

- (۱) مشرکان - ضعف در شناخت ربوبیت خداوند و نفی عاملیت علل
- (۲) تکفیری‌ها - ضعف در شناخت ربوبیت خداوند و نفی عاملیت علل
- (۳) مشرکان - پذیرش ولایت طاغوت‌هایی که اختیار سود و زیان خود را ندارند.
- (۴) تکفیری‌ها - پذیرش ولایت طاغوت‌هایی که اختیار سود و زیان خود را ندارند.

۵۸- در نظر مؤحد حقیقی فلسفه وجود دشواری‌های زندگی چیست و اشاره به کدام یک از سنن الهی می‌نماید؟

- (۱) عادلانه بودن هستی - تأثیر اعمال انسان در زندگی او
- (۲) عادلانه بودن هستی - ابتلا و امتحان الهی
- (۳) بستری برای رشد و شکوفایی - امتحان الهی
- (۴) بستری برای رشد و شکوفایی - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

۵۹- آن گروه که خداوند در قرآن کریم به صورت ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ﴾ آن‌ها را معرفی می‌نماید، عملشان چگونه وصف گردیده و چه فرجامی در انتظار آن‌هاست؟

- (۱) بندگی نمودن خداوند بر یک جانب و کناره‌ای - ﴿ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾
- (۲) هوای نفس خود را معبود خویش گرفته‌اند - ﴿ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾
- (۳) بندگی نمودن خداوند بر یک جانب و کناره‌ای - ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾
- (۴) هوای نفس خود را معبود خویش گرفته‌اند - ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾

۶۰- بیت زیر به کدام یک از آیات شریفه، اشاره می‌نماید و مبین کدام حقیقت است؟

مَا عَدَمْ هَايِيمَ وَ هَسْتِي هَايَ مَا تَوُوجُودَ مَطْلَقِي فَا نِي مَا

- (۱) ﴿انْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ - نیازمندی مخلوقات در وجود و پیدایش به خداوند
- (۲) ﴿انْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ - نیازمندی صرف مخلوقات در بقا به خداوند
- (۳) ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ - نیازمندی مخلوقات در وجود و پیدایش به خداوند
- (۴) ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ - نیازمندی صرف مخلوقات در بقا به خداوند

۶۱- آیه شریفه ﴿بِگو همانا نماز و عبادت‌هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است.﴾ با کدام بیت قرابت مفهومی کامل‌تری دارد؟

- (۱) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب
 - (۲) مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان
 - (۳) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
 - (۴) برو این دام بر مرغی دگر نه
- تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم
هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود
که هرچه بر سر ما می‌رود، ارادت اوست
که عنقا را بلند است آشیانه

۶۲- در تعالیم الهی ما، سرچشمه بندگی چیست و تحقق آن در گرو کدام است؟

- (۱) اخلاص - «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»
- (۲) معرفت - «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»
- (۳) معرفت - «قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»
- (۴) اخلاص - «قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»

۶۳- کدام یک از عبارات شریفه زیر به راهی برای تقویت اخلاص که منتهی به تقویت محبت الهی در دل می‌گردد، اشاره می‌نماید؟

- (۱) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
- (۲) «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ»
- (۳) «اللَّهُمَّ لَا تَكْلِنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»
- (۴) «مَا رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَ رَأَيْتُ اللَّهَ»

۶۴- تخریب محیط زیست و آلوده شدن طبیعت در عصر حاضر، مولود نامبارک چیست و مصداق قرآنی آن کدام آیه شریفه است؟

- (۱) سرگرم شدن انسان‌ها به امور دنیوی و خدافراموشی آن‌ها - «وَ أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى»
- (۲) سرگرم شدن انسان‌ها به امور دنیوی و خدافراموشی آن‌ها - «إِذَا رَأَيْتُ مِنْ تَحْتِ الْهَرَّةِ هَوَاهُ»
- (۳) مطلق‌پنداری مالکیت انسان بر دیگر جوامع و تصمیم‌گیری برای آن‌ها - «وَ أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى»
- (۴) مطلق‌پنداری مالکیت انسان بر دیگر جوامع و تصمیم‌گیری برای آن‌ها - «إِذَا رَأَيْتُ مِنْ تَحْتِ الْهَرَّةِ هَوَاهُ»

۶۵- پذیرش عواقب عمل خود و جبران زیان فرد زیان‌دیده دلیلی بر کدام یک از شواهد وجود اختیار است و کدام آیه شریفه مؤید آن می‌باشد؟

- (۱) تفکر و تصمیم - «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- (۲) مسئولیت‌پذیری - «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- (۳) تفکر و تصمیم - «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ»
- (۴) مسئولیت‌پذیری - «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ»

۶۶- به ترتیب مایه «فخر و افتخار» و «عزت» مولى الموالى، امام علی (ع) در کدام عبارات متجلی و آشکار است؟

- (۱) «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ»
- (۲) «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- (۳) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» - «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ»
- (۴) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» - «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۶۷- کدام آیه شریفه اشاره به حرکت نظام آفرینش به سوی خداوند بی‌نیاز می‌نماید؟

- (۱) «إِنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- (۲) «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»
- (۳) «اللَّهُ الصَّمَدُ»
- (۴) «وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»

۶۸- کدام آیه شریفه به مثالی از تقدیر الهی و قانونمندی تخلف‌ناپذیر و استوار عالم، اشاره می‌نماید؟

- (۱) «إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا»
- (۲) «وَ لَئِنْ زَالَتَا إِنْ أُمْسِكُهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ»
- (۳) «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ»
- (۴) «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ»

۶۹- بهبود بخشیدن به زندگی با برطرف کردن اندوه و غصه دیگران، مصداقی مستنبط از کدام عبارت شریف است؟

- (۱) «وَ مَنْ يَعِشْ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِشْ بِالْأَعْمَارِ»
- (۲) «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ»
- (۳) «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةٍ كَفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَائِهِ»
- (۴) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا»

۷۰- بستر ساز بروز صفات درونی هر فرد، کدام سنت الهی است و چه آیه شریفه‌ای مؤید آن است؟

- (۱) آزمایش الهی - «وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»
- (۲) امداد عام الهی - «وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»
- (۳) آزمایش الهی - «كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»
- (۴) امداد عام الهی - «كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»

۷۱- بنا بر فرموده امام علی (ع)، عامل فریفتگی و خودشیفتگی انسان چیست و کدام آیه شریفه بیان‌کننده سنت هم‌راستا با کلام امام علی (ع) است؟

- (۱) پرده‌پوشی خداوند - «وَ تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً»
- (۲) ستایش مردم - «وَ تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً»
- (۳) پرده‌پوشی خداوند - «إِنَّمَا نُمَلِي لَهُمْ لِيُذَادُوا إِثْمًا»
- (۴) ستایش مردم - «إِنَّمَا نُمَلِي لَهُمْ لِيُذَادُوا إِثْمًا»

۷۲- بیت زیر مبین کدامین حقیقت است و ثمره درک آن، در کدام آیه شریفه متجلی است؟

- قطره‌ای کز جویباری می‌رود از پی انجام کاری می‌رود
- (۱) خداوند اختیار را عطا فرموده تا با برنامه‌ریزی برای زندگی به قله‌های کمال برسیم - «إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا»
 - (۲) همه رخدادهای جهان، تحت یک برنامه سامان‌دهی شده و غایت‌مند، انجام می‌گیرد - «إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا»
 - (۳) خداوند اختیار را عطا فرموده تا با برنامه‌ریزی برای زندگی به قله‌های کمال برسیم - «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ»
 - (۴) همه رخدادهای جهان، تحت یک برنامه سامان‌دهی شده و غایت‌مند، انجام می‌گیرد - «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ»

۷۳- از دقت در کدام آیه شریفه می‌توان نقش اختیار در محقق نمودن اخلاص در بندگی را برداشت نمود؟

- ۱) «قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرَادَى ...»
- ۲) «قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ»
- ۳) «أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- ۴) «قَالَ رَبُّ السَّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ»

۷۴- علت آنکه امام علی (علیه السلام) مؤمنین را دعوت به تقوای الهی درباره همه بندگان و شهرها و آبادی‌ها می‌نماید، چیست و این علت، خود تابع چگونه دیدگاهی است؟

- ۱) دوری از عصیان و اطاعت نمودن خداوند - «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- ۲) مسئول بودن انسان در برابر همه آن‌ها - «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- ۳) دوری از عصیان و اطاعت نمودن خداوند - «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»
- ۴) مسئول بودن انسان در برابر همه آن‌ها - «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

۷۵- ممتاز شدن دیدگاه انسان نسبت به وقایع و حوادث جهان، منوط به چیست و کدام عبارت شریفه بیان‌کننده حاکمیت اراده خدا بر اختیار و وجود انسان است؟

- ۱) شناخت قوانین جهان خلقت - «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا»
- ۲) شناخت قوانین جهان خلقت - «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»
- ۳) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا»
- ۴) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»

دین و زندگی

۱۷'

زمان پیشنهادی

دین و زندگی ۳: کل بخش ۱ (از صفحه ۲ تا انتهای صفحه ۸۱) و بخش ۲ تا انتهای درس ۷

«ویژه داوطلبان گروه علوم انسانی»

۵۱- تشخیص حق از باطل در شرایط سخت و پیچیده در گرو چیست؟

- ۱) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۲) دستیابی به درجاتی از حکمت در سایه اخلاص
- ۳) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان
- ۴) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند

۵۲- قدرت اختیار چگونه حقیقتی در زندگی انسان است و استفاده از کدام بیت استدلالی برای اثبات اختیار در مقابل منکر بهره‌گیر از آن می‌باشد؟

- ۱) اکتسابی - گفت: از باغ خدا بنده خدا
- ۲) اکتسابی - گفت: کز چوب خدا این بنده‌اش
- ۳) وجدانی - گفت: کز چوب خدا این بنده‌اش
- ۴) وجدانی - گفت: از باغ خدا بنده خدا
- می‌خورد خرما که حق کردش عطا
- می‌زند بر پشت دیگر بنده‌اش
- می‌زند بر پشت دیگر بنده‌اش
- می‌خورد خرما که حق کردش عطا

۵۳- قرار گرفتن علت‌ها در یک ردیف و در کنار هم، نشان‌دهنده کدام نوع از علل مؤثر در پیدایش پدیده‌هاست و مثال عینی آن کدام است؟

- ۱) عرضی - پرورش گل
- ۲) عرضی - نگارش یک متن
- ۳) طولی - پرورش گل
- ۴) طولی - نگارش یک متن

۵۴- آموزش برخی گناهان با انجام کار نیک، کدام سنت الهی را به تصویر می‌کشد؟

- ۱) امداد خاص یا توفیق الهی
- ۲) امداد عام الهی
- ۳) سبقت رحمت بر غضب
- ۴) تأثیر اعمال در زندگی

۵۵- دقت در آیه شریفه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» بستر ساز اعتقاد انسان به کدام یک از مراتب توحید است؟

- ۱) «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»
- ۲) «وَلَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ»
- ۳) «وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»
- ۴) «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

۵۶- عبارت «گردش ماه در مدار زمین» و «در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد.» به ترتیب کدام موارد را نشان می دهد؟

- (۱) قدر الهی - قضای الهی (۲) قدر الهی - قدر الهی (۳) قضای الهی - قدر الهی (۴) قضای الهی - قضای الهی

۵۷- تحقق کدام مطلب، مهر بطلان بر نظام پاداش و جزای الهی می زند؟

- (۱) بی اثر بودن قضا و قدر و اهمیت اراده مطلق انسان در تصمیمات و افعال خویش
(۲) عدم احساس پشیمانی برای آدمی پس از انجام اعمال خویش
(۳) جبری و محتوم بودن اعمال انسان در نظام قضا و قدر الهی
(۴) اعتقاد به ارتباط طولی اراده انسان با اراده خدا

۵۸- کدام آیه شریفه وافی به این مقصود است که «تقدیرات و قانونمندی ها، هم لازمه کار اختیاری است، هم محدودکننده آن و هم جهت دهنده به آن؟»

- (۱) «إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»
(۲) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً»
(۳) «إِنَّ اللَّهَ يُمِصُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَ لَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ»
(۴) «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرَى الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

۵۹- آن گروه که خداوند در قرآن کریم به صورت «فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ» آن ها را معرفی می نماید، عملشان چگونه وصف گردیده و چه فرجامی در انتظار آن هاست؟

- (۱) بندگی نمودن خداوند بر یک جانب و کناره ای - «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»
(۲) هوای نفس خود را معبود خویش گرفته اند - «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»
(۳) بندگی نمودن خداوند بر یک جانب و کناره ای - «وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ»
(۴) هوای نفس خود را معبود خویش گرفته اند - «وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ»

۶۰- آسان کننده مسیر حرکت برای کسب کمالات و مدارج معنوی در کدام آیه شریفه به چشم می خورد و این آیه بیانگر کدام یک از سنن الهی زندگی انسان می باشد؟

- (۱) «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ» - سبقت رحمت بر غضب
(۲) «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ» - امداد خاص الهی
(۳) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» - سبقت رحمت بر غضب
(۴) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» - امداد خاص الهی

۶۱- آیه شریفه «بگو همانا نماز و عبادت هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است.» با کدام بیت قرابت مفهومی کامل تری دارد؟

- (۱) پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم
(۲) مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود
(۳) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود، ارادت اوست
(۴) برو این دام بر مرغی دگر نه که عنقا را بلند است آشیانه

۶۲- در تعالیم الهی ما، سرچشمه بندگی چیست و تحقق آن در گرو کدام است؟

- (۱) اخلاص - «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»
(۲) معرفت - «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»
(۳) معرفت - «قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»
(۴) اخلاص - «قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»

۶۳- کدام یک از عبارات شریفه زیر به راهی برای تقویت اخلاص که منتهی به تقویت محبت الهی در دل می گردد، اشاره می نماید؟

- (۱) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
(۲) «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ»
(۳) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»
(۴) «مَا رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَ رَأَيْتُ اللَّهَ»

۶۴- تخریب محیط‌زیست و آلوده شدن طبیعت در عصر حاضر، مولود نامبارک چیست و مصداق قرآنی آن کدام آیه شریفه است؟

- (۱) سرگرم شدن انسان‌ها به امور دنیوی و خدافراموشی آن‌ها- «وَ اَنَا رَبُّكُمْ الْاَعْلٰی»
- (۲) سرگرم شدن انسان‌ها به امور دنیوی و خدافراموشی آن‌ها- «اَرَاَيْتَ مِّنْ اَتَّخَذَ الْهٖهُ هَوَاهُ»
- (۳) مطلق‌پنداری مالکیت انسان بر دیگر جوامع و تصمیم‌گیری برای آن‌ها- «وَ اَنَا رَبُّكُمْ الْاَعْلٰی»
- (۴) مطلق‌پنداری مالکیت انسان بر دیگر جوامع و تصمیم‌گیری برای آن‌ها- «اَرَاَيْتَ مِّنْ اَتَّخَذَ الْهٖهُ هَوَاهُ»

۶۵- آن‌ها که به استفاده متعادل از تمایلات نام منع می‌گذارند در کدام عبارت شریفه توصیف شده‌اند و هدفشان چیست؟

- (۱) «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَصَابُوا السَّوْأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ» - القای منع غرایز مادی توسط اسلام به انسان‌ها
(۲) «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَصَابُوا السَّوْأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ» - خاموش کردن فطرت انسانی
(۳) «يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ تَمِيلًا مِيلًا عَظِيمًا» - القای منع غرایز مادی توسط اسلام به انسان‌ها
(۴) «يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ تَمِيلًا مِيلًا عَظِيمًا» - خاموش کردن فطرت انسانی

۶۶- «تکرار» و «توجیه» گناه به ترتیب بستر ساز ایجاد موارد در انسان گناهکار هستند؟

- (۱) عدم تسلیم بودن قلب انسان در برابر حق - کسب موفقیت در کم‌رنگ کردن قُبْح گناه در جامعه
- (۲) بسته شدن ابواب خیر بر روی انسان - کسب موفقیت در کم‌رنگ کردن قُبْح گناه در جامعه
- (۳) عدم تسلیم بودن قلب انسان در برابر حق - چیرگی بر عذاب وجدان حاصله از گناه
- (۴) بسته شدن ابواب خیر بر روی انسان - چیرگی بر عذاب وجدان حاصله از گناه

۶۷- کدام آیه شریفه اشاره به حرکت نظام آفرینش به سوی خداوند بی نیاز می نماید؟

- (١) ﴿أَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾
(٢) ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾
(٣) ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾
(٤) ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾

۶۸- کدام آیه شریفه مشمولین بیت زیبای سید عباس جوهری را که در ذیل به آن اشاره شده است، مخاطب قرار می‌دهد؟

بنده شیطانی و داری امید

که ستایش همچو یزدانت کنند

- (١) ﴿وَلَقَدْ رَاودْتَهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ﴾
- (٢) ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾
- (٣) ﴿لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ هُوَ يَدْرِكُ الْأَبْصَارَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾
- (٤) ﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

۶۹- بهبود بخشیدن به زندگی با برطرف کردن اندوه و غصه دیگران، مصداقی مستنبط از کدام عبارت شریف است؟

- (١) «وَمَنْ يَعِيشْ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْعَمَارِ»
 (٢) «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ»
 (٣) «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَقَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ»
 (٤) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُحْزَى أَلَّا مَثَلُهَا»

۷۰- بستر ساز بروز صفات درونی هر فرد، کدام سنت الهی است و چه آیه شریفه‌ای مؤید آن است؟

- (۱) آزمایش الهی- «وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»
(۲) امداد عام الهی- «وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»
(۳) آزمایش الهی- «كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءَ وَهَؤُلَاءَ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»
(۴) امداد عام الهی- «كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءَ وَهَؤُلَاءَ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»

۷۱- بنا بر فرموده امام علی علیه السلام عامل فریفتگی و خودشیفتگی انسان چیست و کدام آیه شریفه بیان کننده سنت هم راستا با کلام امام علی علیه السلام است؟

- (۱) پرده پوشی خداوند- ﴿وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً﴾
 (۲) ستایش مردم- ﴿وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً﴾
 (۳) پرده پوشی خداوند- ﴿أَنَّمَا نُمَلِّي لَهُمْ لِيُذَادُوا إِثْمًا﴾
 (۴) ستایش مردم- ﴿أَنَّمَا نُمَلِّي لَهُمْ لِيُذَادُوا إِثْمًا﴾

۷۲- قرارگیری اولیاء الهی به عنوان وسیله و طریق شفابخشی با اسباب معنوی، چگونه محقق شده است و عدم لزوم سلب هرگونه اثر از اشیا و

انسان‌ها برای قبول کدام مرتبهٔ توحید موردنظر قرار می‌گیرند؟

- (۱) طیّ مراتب کمال و بندگی - توحید در ولایت
(۲) طیّ مراتب کمال و بندگی - توحید در ربوبیت
(۳) واگذاری ولایت الهی به آن‌ها - توحید در ولایت
(۴) واگذاری ولایت الهی به آن‌ها - توحید در ربوبیت

۷۳- از دقت در کدام آیه شریفه می توان نقش اختیار در محقق نمودن اخلاص در بندگی را برداشت نمود؟

(۱) «قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِيَ وَفَرَادَى ...»

(۲) «قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَ لَقَدْ رَاودَتْهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ»

(۳) «أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

(۴) «قَالَ رَبِّ السَّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ»

۷۴- علت آنکه امام علی (علیه السلام) مؤمنین را دعوت به تقوای الهی درباره همه بندگان و شهرها و آبادی ها می نماید، چیست و این علت، خود تابع چگونه دیدگاهی است؟

(۱) دوری از عصیان و اطاعت نمودن خداوند- «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» (۲) مسئول بودن انسان در برابر همه آن ها- «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

(۳) دوری از عصیان و اطاعت نمودن خداوند- «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» (۴) مسئول بودن انسان در برابر همه آن ها- «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

۷۵- ممتاز شدن دیدگاه انسان نسبت به وقایع و حوادث جهان، منوط به چیست و کدام عبارت شریفه بیان کننده حاکمیت اراده خدا بر اختیار و وجود انسان است؟

(۱) شناخت قوانین جهان خلقت- «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» (۲) شناخت قوانین جهان خلقت- «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»

(۳) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها- «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» (۴) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها- «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»

زبان انگلیسی

زمان پیشنهادی

زبان انگلیسی: ۳ درس ۱ و درس ۲ تا انتهای صفحه ۶۰ + درس ۱ و درس ۲ کتاب کار تا انتهای صفحه ۳۷

76- Despite the fact that I have had many teachers so far, she is the only teacher students have expressed their confidence.

- 1) which 2) in whom 3) who 4) in that

77- I don't address many technological problems in this book, but I believe technology will provide solutions for those also, ?

- 1) do I 2) don't I 3) won't it 4) doesn't it

78- During the telephone conversation took place between Jimmy and his friend at the time he a job, he stated that before he could either accept or reject the offer he would have to consult with his father.

- 1) who - offered 2) which - offered 3) who - was offered 4) which - was offered

79- You can fool some of the people all the time, all of the people some of the time; you can't fool all of the people all the time.

- 1) and - and 2) but - or 3) and - but 4) so - but

80- Janice expects to be tomorrow, unless her condition becomes worse.

- 1) exact 2) present 3) intermediate 4) terrible

81- The of the workplace is important primarily because it significantly influences social interaction between coworkers as well as clients.

- 1) agreement 2) arrangement 3) conclusion 4) complication

82- Scientific and technological advances allow expectant parents to whether they're having a boy or a girl before it is born.

- 1) wonder 2) look up 3) find out 4) suppose

83- I would not describe Cathy as anti-social; she just prefers to herself.

- 1) jump to 2) care for 3) keep to 4) stand for

84- Failing to manage his study time , the student never learned the material and failed both exams.

- 1) unsystematically 2) immediately 3) widely 4) effectively

85- If the shop doesn't give me a replacement TV, I'll my money back.

- 1) install 2) spare 3) claim 4) offer

86- It's surprising to think that an element as basic as helium was until less than two centuries ago, when it was discovered by astronomer Pierre Janssen in 1868.

- 1) free 2) essential 3) common 4) unknown

87- Once you place an order, one of our representatives will call you to confirm and help you avoid any about delivery time.

- 1) uncertainty 2) belonging 3) crop 4) responsibility

■ ■ Cloze Test

The Dehkhoda Dictionary is the largest comprehensive Persian dictionary ever published, consisting 16 ...(88)... (more than 27,000 pages). It ...(89)... by the Tehran University Press (UTP) under the supervision of the Dehkhoda Dictionary Institute. It traces the historical development of the Persian language, providing a comprehensive resource to scholars and academic researchers, as well as describing usage in its many variations ...(90)... the world.

The original series initially consisted of 3 million records (up to 100 records for each word or proper noun) until Dehkhoda's death in November 1955, and currently contains 343,466 ...(91)... that according to the latest digital release of the dictionary by Tehran University Press (version 3.0) are ...(92)... an ever-growing library of over 2300 volumes in lexicology and various other scientific fields.

- 88- 1) volumes 2) definitions 3) diaries 4) functions
89- 1) published 2) is published 3) has published 4) was publishing
90- 1) among 2) through 3) between 4) throughout
91- 1) principles 2) entries 3) heritages 4) inspirations
92- 1) added to 2) protected from 3) based on 4) magnified by

■ ■ Reading Comprehension I

Today people often look forward to their middle age as a time when they are able to take things easier. After their children are grown, they expect to enjoy the life they have worked hard to create. However, the reality is often very different. In middle ages, many people discover that they have two ongoing responsibilities: one is to look after their aging parents, and the other is to help their young adult children deal with the pressures of life. Around the world, there are millions of people who are "sandwiched" between the older and the younger generations.

There are two important reasons for the rise of the sandwich generation. First, people are living longer than they used to. In the early nineteenth century, the average life expectancy for adults in the United States, for example, was about 40, whereas today people live to an average of 75. Therefore, children are taking care of their parents over a longer period of time. The second reason is that these days, young adults often live with their parents for a longer time than they did in the past. This is often for financial reasons. It's also more common for today's young adults to return home during or after college if they need financial or emotional support.

The financial and emotional pressures on the sandwich generation can be overwhelming. [A] However, this time in life also has its own value. [B] It can be a time to rediscover the special qualities of one's parents or children. [C] However, in order to survive this difficult period in their lives, the members of the sandwich generation must remember that they also need to pay attention to their own needs and look after the quality of their own lives. [D] They can't be totally selfless.

93- Which of the following statements best describes what “The Sandwich Generation” means?

- 1) Today’s generation of young adults doesn’t cook, so they mainly eat sandwiches.
- 2) Middle-aged people have responsibilities for both their aging parents and their children.
- 3) Elderly people are living longer nowadays, and young adults are living longer in their parents’ homes.
- 4) Young adults feel sandwiched between their financial responsibilities and their desire to enjoy their life.

94- What are the two main reasons that there is a sandwich generation today?

- 1) Young adult children usually need financial help, and elderly parents often have health problems.
- 2) People are living longer than they used to, and children often live with their parents for a longer time than in the past.
- 3) Adult children do not contribute financially, and their middle-aged parents are reaching retirement age and thus likely to lose part of their income.
- 4) More young adults are living with their parents, and there are not enough nursing homes and facilities to care for the growing number of the elderly.

95- How much longer does the average person in the United States live in the twenty-first century than in the nineteenth century?

- 1) 30 years longer
- 2) 35 years longer
- 3) 40 years longer
- 4) 75 years longer

96- The letters [A], [B], [C] and [D] in the last paragraph indicate where the following sentence can be added.

“It can also provide a valuable opportunity to spend more time with them.”

- 1) [A]
- 2) [B]
- 3) [C]
- 4) [D]

■ Reading Comprehension II

In the early days of Hollywood, films were just moving pictures without sound. Actors, therefore, could not rely on their voices to express ideas and emotions. Instead, they used their faces and body language. The best actors were usually the ones with the most expressive faces.

Buster Keaton, though, was different from most silent film actors. Keaton almost always wore a blank expression on his face. And the characters he played often found themselves in funny situations. His expressionless face, combined with the physical humor and funny situations in the films, was a hit with audiences.

Keaton first appeared on stage with his parents when he was nine months old. His movie career began at the age of 22. He acted in 35 short films over a five-year period. He began making full-length feature films in 1923 and was known for being willing to try anything new in his films. Some of his films featured expensive and, for their time, wonderful special effects. Keaton did all of his own stunts, and he often wrote and directed the films in which he starred.

Buster Keaton’s film career continued until his death in 1966. Many of his most successful movies have been preserved, so new generations can still enjoy his original acting and storytelling.

97- Which statement best represents the main idea of the passage?

- 1) Like all great actors, Keaton started at a very young age.
- 2) Keaton was among the first ones to use expensive special effects.
- 3) Buster Keaton was a different sort of comedian and a famous one too.
- 4) Keaton and other silent film stars used exterior action to show interior thought.

98- Which of the following statements is TRUE about Buster Keaton?

- 1) In all he has acted in 35 films.
- 2) He was originally a stage actor.
- 3) He spent his last years in retirement.
- 4) Lots of his hit roles were in serious films.

99- According to the passage Buster Keaton is best known for

1) his expressionless face while acting	2) playing his own stunts in the movies
3) his work as a director and film writer	4) earning an Honorary Academy Award

100- The word "preserved" as used in the text most probably means

1) saved	2) wasted	3) appreciated	4) recognized

هفته قبل برای برگزاری چند آزمون هوش به یکی از مدارس رفته بودیم و حالا زمان ارائه نتایج بررسی تست‌های هوش دانش‌آموزان بود ... همه اولیا به جلسه‌ای دعوت شده بودند و جواب آزمون‌ها که در برگه‌هایی همراه با نمودارهای مخصوص آماده شده بود، در بین اولیا توزیع می‌شد. من و یکی دیگر از همکارانم در حال سخنرانی در خصوص نحوه تحلیل نتایج تست‌ها بودیم. در اواسط جلسه متوجه شدم در گوشه‌ای از سالن همه‌ها ایجاد شده و چند نفر از اولیا در حال نشان دادن نتایج تست‌های فرزندانشان به یکدیگر هستند. ترجیح دادم برای اینکه بیش از این همه‌ها باعث حواس‌پرتی سایر شرکت‌کنندگان نشود و بتوانم جلسه را اداره کنم، چند لحظه‌ای سکوت کنم و به این‌گونه توجه آن‌ها را به بحث جلب کنم. برای یک لحظه، آرام‌آرام همه‌ها پایان گرفت و سکوتی بر سالن حاکم شد. اما این سکوت انگار فقط فرصتی مناسب را برای یکی از اولیا ایجاد کرد که با صورتی برافروخته شروع به صحبت کند. او دستش را بالا گرفت و بدون اینکه منتظر پاسخی از طرف من باشد، شروع به صحبت کرد و گفت: "من فکر می‌کنم یا تست‌های شما ایراد دارد و یا در بررسی و تحلیل پاسخ‌ها مشکلی وجود داشته است." چند نفر که در کنار او نشسته بودند هم با تکان دادن سر و بیان چند جمله کوتاه و ناقص، صحبت‌های آن خانم را تأیید کردند. علت را از او جویا شدم و او در پاسخ گفت: "پسر من شاگرد اول کلاس خودشان است و معدل بسیار بالا و خوبی دارد، در حالی که الآن که داشتم برگه یکی از هم‌کلاسی‌های او که شاگرد متوسطی است را نگاه می‌کردم، متوجه شدم که تقریباً تمام نمرات درج‌شده در برگه‌های هر دو نفر آن‌ها یکسان است. مگر می‌شود که نمرات هوش دو نفر که در دروس خود دارای معدل‌های متفاوتی هستند، با هم یکسان باشد؟ به نظر من حتماً اشتباهی رخ داده است." در این موقع متوجه مدیر مدرسه شدم که سریع به کنار او رفت و کارنامه و برگه تحلیل تست هوش هر دو دانش‌آموز را گرفت، نگاهی به آن‌ها انداخت و با نگرانی برگه‌ها را آورد تا به من نشان دهد. برگه‌ها را گرفتم و رو به مادر نگران کردم و از او پرسیدم: "آیا شما فکر می‌کنید که تنها عامل در کسب معدل بالا، هوش هر دانش‌آموز می‌باشد؟" او کمی فکر کرد و گفت: "خوب مسلماً مسائل دیگری هم در این امر دخیل هستند، مثل شرایط خانه و خانواده، پشتکار و ...". با گفتن این جملات انگار همه حاضرین در سالن برای چند لحظه به فکر فرو رفتند. از او تشکر کردم و رو به شرکت‌کنندگان ادامه دادم: "همان‌طور که ایشان فرمودند، تنها عامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی، هوش هر دانش‌آموز نمی‌باشد، بلکه عوامل بسیار زیادی

در این امر دخیل هستند، از جمله مهم‌ترین این عوامل می‌توان به انگیزه اشاره کرد. وجود یا عدم وجود انگیزه، یکی از عوامل بسیار تعیین‌کننده در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان محسوب می‌شود. در واقع انگیزه یک نیروی درونی است که هر فرد را به سوی هدفش هدایت می‌کند و هرچقدر این انگیزه قوی‌تر باشد، او مصمم‌تر هدفش را دنبال خواهد کرد. شاید بتوان گفت: یکی از دلایلی که باعث می‌شود برخی از افراد در مواجهه با موانع، بلافاصله دچار نگرانی و یأس شوند و هدفشان را رها کنند، ضعف و یا عدم وجود انگیزه است." زیرچشمی نگاهی به میز و به کارنامه دانش‌آموزی که معدل پایین‌تری داشت، انداختم و اسمش را خواندم و از اولیای او خواستم تا برخی از توانایی‌ها، مهارت‌ها و موفقیت‌های او را برای حاضرین عنوان کنند. مادر آن دانش‌آموز ایستاد و گفت: "پسر من در موسیقی بسیار پیشرفت زیادی دارد، شعر می‌گوید و از همه جالب‌تر اینکه با وجود اینکه در درس‌های خود نمرات بالایی نمی‌گیرد، ولی حافظه بسیار خوبی دارد و همواره در مسابقات معلومات عمومی، رتبه‌های خیلی خوبی را کسب می‌کند." از او سؤال کردم که آیا می‌تواند حدس بزند که علت موفقیت او در مسابقات معلومات عمومی چیست؟ و او در پاسخ گفت: "این موضوع همیشه مورد سؤال من و پدر او نیز بوده است. روزهایی که می‌خواهد برای امتحان درس بخواند، بسیار مضطرب و کلافه است ولی در عوض زمانی که خودش را برای مسابقه آماده می‌کند، بسیار شور و شوق دارد و با انگیزه بالایی ساعت‌ها مطالعه می‌کند و انگار خستگی‌ناپذیر می‌شود ...". از پدر آن دانش‌آموز خواستم در صورت امکان با فرزندش تماس بگیرد تا به مدرسه بیاید تا بتوانیم از او سؤالاتی بپرسیم ...

چند دقیقه بعد، امیر در سالن اجتماعات مدرسه در کنار خانواده‌اش ایستاده بود. ماجرا را برایش تعریف کردند و از او چند سؤال پرسیدم که امیر در پاسخ سؤالاتم گفت:

- در خصوص دروس مدرسه احساس بی‌کفایتی می‌کنم، برای همین هم فکر می‌کنم هرچقدر بخوانم، فایده‌ای ندارد، چون بارها شکست خورده‌ام و هر بار می‌خواهم دست به مطالعه بزنم، انگار جمله "تو نمی‌توانی" در ذهنم زنگ می‌زند. اما در خصوص مطالعه معلومات عمومی فکر می‌کنم توانایی آن را دارم و از عهده‌اش برمی‌آیم.
- در دوران دبستان که نمره‌های نسبتاً خوبی می‌گرفتم، هیچ‌گاه کسی مرا تشویق نمی‌کرد و یا همین الآن هم اگر به صورت اتفاقی نمره خوبی بگیرم، نه کسی مرا تشویق می‌کند و نه خودم به تکرار آن موفقیت باور دارم.
- وقتی کتاب‌های معلومات عمومی را مطالعه می‌کنم، می‌دانم که چه هدفی از خواندن آن‌ها دارم، ولی نمی‌دانم خواندن درس‌های مدرسه چه فایده‌ای برایم دارد و به چه دردی می‌خورد.

- توی مدرسه دائماً خودم را با دیگران مقایسه می‌کنم و این امر من را مضطرب می‌کند، اما توی مسابقات تمرکز من روی خودم و بالا بردن سطح معلومات خودم است و ...
- آن روز امیر صحبت‌های بسیار خوبی برایمان کرد و من از مدیر مدرسه خواستم تا جلسه‌ای برای دانش‌آموزان ترتیب دهد تا امیر و دانش‌آموزانی مانند امیر بیایند و تجارب خودشان را در اختیار دیگران قرار دهند تا شاید در انتها همه یاد بگیریم:
- انگیزه یکی از عوامل بسیار مؤثر در رسیدن به هدف و کسب موفقیت تحصیلی است.
- انگیزه، رابطه‌ی خیلی نزدیکی با میزان تشویق شدن ما در موفقیت‌هایمان دارد. هنگامی که در کاری موفقیتی کسب می‌کنیم و تشویق می‌شویم، ناخودآگاه انگیزه‌ی بیشتری برای تکرار مجدد آن کار و رسیدن به آن موفقیت خواهیم داشت. این تشویق می‌تواند توسط دیگران صورت گیرد و یا از همه مهم‌تر،

- توسط خودمان انجام شود. چه خوب که همواره خودمان را در موفقیت‌ها (هرچند کوچک) تحسین و تشویق کنیم.
- قرار نیست خودمان را با دیگران مقایسه کنیم، زیرا مقایسه با دیگران خیلی وقت‌ها باعث سرخوردگی و کاهش انگیزه‌ی ما می‌شود. چه خوب که با خودمان به رقابت بپردازیم و برایمان مهم این باشد که نسبت به وضعیت فعلی خود، اندکی رشد کنیم.
- یکی از عوامل بالابرنده‌ی انگیزه، داشتن هدف و تمرکز روی آن و نیز یادآوری هدف است. بیاییم قبل از هر عملی، اهدافمان را از آن کار، مشخص و شفاف کنیم و با تمرکز مستمر بر روی آن هدف، انگیزه‌ی خود را تقویت کنیم و مسیرمان را سهل‌تر بپیماییم.

تحلیل آزمون با شیوه کنترل کیفیت مطالعه

محمدرضا پوردستمالچی

پژوهشگر و کارشناس حوزه آموزش و مشاوره

کنترل و ارزیابی عملکرد در سال آزمون سراسری، از مهم‌ترین و اساسی‌ترین اقدامات لازم برای کسب موفقیت است. در واقع اگر حرکت شما مبتنی بر اصول صحیح و برنامه‌ریزی باشد، بخش عمده‌ای از موفقیت را کسب کرده‌اید. اما آنچه که بسیار مهم‌تر است، کنترل درستی برنامه و تطابق آن با هدف می‌باشد. اگر عملکردتان را کنترل نکنید، ممکن است بعد از مدتی متوجه شوید که عملکردتان در راستای هدفتان نبوده است. به همین دلیل است که می‌بایست عملکردتان را از نظر کمی و کیفی کنترل کنید.

در این مقاله می‌خواهیم کنترل کیفیت، چگونگی آن و زمان این کنترل را مورد بررسی قرار دهیم. کنترل کیفیت مطالعه، اهمیت و تأثیر بسیار زیادی در نتیجه‌ی آزمون سراسری دارد. به طور حتم داوطلبانی را می‌شناسید که با وجود زحمات بسیاری که می‌کشند، نتیجه‌ی دلخواه خود را به دست نمی‌آورند و این دلیلی ندارد جز این که روش و کیفیت مطالعه، مطلوب نیست.

یادتان باشد آنچه که شما را به نتیجه‌ی دلخواه می‌رساند، تلاش در جهت صحیح است نه فقط تلاش. آنچه که لازمه‌ی موفقیت است، داشتن کمیت مطالعه‌ی مطلوب است. اما متعادل و مطلوب بودن میزان مطالعه و تست زدن، به طور قطع کافی نیست هر چند که لازم است؛ آنچه که مهم است، کنترل کیفیت مطالعه می‌باشد.

به طور قطع اولین سؤالی که به ذهن‌تان خطور می‌کند، این است که کیفیت باید با چه ابزاری کنترل شود و در چه فواصلی این اتفاق بیفتد؟

باشد، تأثیر بسیار زیادی در کنترل درست و ارزیابی کارآمد خواهد داشت. در واقع اگر آزمون آزمایشی، ویژگی‌های استاندارد نداشته باشد، راه و مسیر را به درستی به شما نشان نمی‌دهد و ممکن است بر اساس یک آزمون غیراستاندارد، عملکرد کیفی خود را کنترل نموده و بر اساس آن، تصمیماتی بگیرید که نتایج خوبی نداشته باشد. به همین دلیل قبل از اینکه نحوه‌ی کنترل کیفیت را توضیح دهیم، در مورد ویژگی‌های یک آزمون آزمایشی مناسب توضیح می‌دهیم.

یک آزمون آزمایشی مناسب باید دارای ویژگی‌های زیر باشد:

الف) ابزار کنترل کیفیت: به طور حتم می‌دانید کیفیت را نمی‌توان در لحظات مطالعه اندازه گرفت. البته احساس شما در مطالعه می‌تواند به طور تقریبی خوب یا بد باشد، اما اینکه آن را بتوانیم به طور دقیق ارزیابی کنیم و اندازه‌ی دقیقی برای آن تعیین کنیم، غیرممکن است.

آنچه که کیفیت را کنترل می‌کند، آزمون آزمایشی است. در واقع شما با شرکت در آزمون آزمایشی، هم کیفیت علمی و هم کیفیت مهارتی (غیرعلمی) مانند بی‌دقتی، کمبود وقت و ... را کنترل می‌کنید. اما اینکه آزمون آزمایشی، ویژگی‌های مناسبی داشته

• **داشتن سؤالات استاندارد:** بسیاری از داوطلبان آزمون سراسری تصور می‌کنند استاندارد بودن سؤالات یعنی اینکه سؤالات، شکل و درجه سختی خاصی داشته باشند، در حالی که معنی استاندارد بودن، هماهنگی سؤالات با آزمون سراسری است.

• **ارائه پاسخ‌نامه تشریحی مناسب:** با توجه به اینکه یکی از جنبه‌های مهم شرکت در آزمون آزمایشی، جنبه یادگیری آن است، پس پاسخ‌نامه تشریحی مناسب، به‌طور قطع یکی از ویژگی‌های مهم یک آزمون آزمایشی مناسب است.

• **سایر ویژگی‌ها:** برخورداری از جامعه آماری و محدوده‌بندی مناسب، کارنامه جامع و مشاوره‌ای هوشمند که تمامی اطلاعات موردنیاز را تحلیل کند و ... نیز می‌تواند در ویژگی‌های آزمون‌های آزمایشی مناسب مؤثر باشد.

ب) زمان و فواصل کنترل کیفیت: آزمون آزمایشی، ابزار کنترل کیفیت است. زمان کنترل کیفیت، به فواصل برگزاری آن مربوط می‌شود که این موضوع هم باید در انتخاب آزمون آزمایشی، مؤثر باشد، یعنی ما باید آزمون آزمایشی را طوری انتخاب کنیم که هر ۳ یا حداکثر ۴ هفته یک بار، مطالعه خود را ارزیابی کنیم.

ج) شیوه کنترل کیفیت: شما باید بعد از شرکت در هر آزمون آزمایشی، درست در همان روز، آزمون خود را تحلیل کنید. تحلیل آزمون، شیوه کنترل کیفیت مطالعه است. در واقع بعد از شرکت در هر آزمون، لازم است طبق روشی که در ادامه توضیح داده‌ایم، آزمون خود را بررسی و تحلیل کنید، اما قبل از هر چیز، لازم است نگاه شما را به آزمون آزمایشی (ابزار کنترل کیفیت) اصلاح نماییم. متأسفانه بیش‌تر داوطلبان، زمانی که در یک آزمون کنکور آزمایشی شرکت می‌کنند، فقط به نتیجه آن فکر می‌کنند و در بسیاری از اوقات اگر نتیجه خوبی بگیرند، خوشحال و در غیر این صورت ناامید می‌شوند. توجه صرف به جنبه سنجشی، به‌طور معمول سبب نتیجه‌گرفتن نامطلوب از آزمون آزمایشی و عدم بهره‌برداری درست از آن می‌شود.

آزمون آزمایشی، یک مسابقه دوستانه است. تصور کنید شما به‌عنوان مربی یک تیم ورزشی، در یک مسابقه دوستانه شرکت کرده‌اید و در انتهای مسابقه، برنده یا بازنده شده‌اید. شما به‌طور قطع بدون توجه به نتیجه، در انتهای بازی باید آن را تحلیل نموده و اشکالات تیم خود را اصلاح نمایید. ناراحتی و ناامیدی و یا خوشحال شدن از برنده یا بازنده شدن در مسابقه دوستانه، به‌طور قطع تفکر حرفه‌ای نیست. آنچه مهم است، اصلاح روند حرکتی می‌باشد.

پس یادمان باشد شرکت در آزمون آزمایشی، برای این نیست که نتیجه خوبی بگیریم و امیدوار شویم بلکه مانند یک قطب‌نما،

حرکت ما را اصلاح می‌کند. اگر در آزمون آزمایشی به نتیجه خود ننگریم، علاوه بر آنکه نباید ناامید شویم، باید خوشحال نیز بشویم، چون باید بدانیم که این اتفاقات اگر در آزمون‌های آزمایشی نیفتد، به‌طور قطع در آزمون سراسری روی خواهد داد. پس اینکه فضا و زمان به‌اندازه کافی داریم و می‌توانیم روش اصلاح روند را نیز پیدا کنیم، می‌تواند بسیار امیدبخش و مثبت بوده و سبب شود بتوانیم اشکالات خود را در آزمون‌ها برطرف نماییم تا تکرار نشوند.

همچنین جهت ارزیابی مناسب آزمون‌ها، می‌توانیم از مشاوره‌های هوشمند فردی، پس از آزمون در سایت گزینه‌دو مانند:

مشاوره تخمین رتبه، مشاوره رشته‌های قبولی، مشاوره تحلیل آزمون، مشاوره تحلیل یادگیری، مشاوره روند تحصیلی، مشاوره زبردسرها، مشاوره آموزشی، سامانه مشاوره هوشمند گزینه‌دو و ... بهره جوییم. برای آشنایی با این مشاوره‌ها می‌توانید به قسمت سؤال و جواب متداول سایت مراجعه نمایید.

یادگیری چگونگی تحلیل آزمون، بعد از آزمون جمع‌بندی نیمسال اول (۲۷ دی) می‌تواند کمک شایانی در جهت بهبود روند مطالعه و اخذ تصمیمات راهبردی ویژه نیمه دوم سال تحصیلی شما داشته باشد.

چگونگی تحلیل آزمون

۱- بررسی نکات سؤالات آزمون: شما باید سؤالات هر درس را به‌صورت کامل بررسی نمایید و سؤالاتی که اشتباه پاسخ داده یا پاسخ ن داده‌اید را پیدا کنید. بانک سؤالات اشتباه و نزده که به‌طور قطع در انتهای سال تحصیلی تأثیر بسیار زیادی در روند شما خواهد داشت، مهم‌ترین سؤالات یک آزمون است و همین سؤالات هستند که اگر آن‌ها را خوب یاد بگیرید، سبب رشد اطلاعات شما خواهند شد. شما می‌توانید با استفاده از رفع اشکال هوشمند گزینه‌دو در کارنامه اصلی سؤالات نادرست و نزده خود را مجدداً موردبررسی قرار دهید.

۲- مشخص کردن دقیق مبحث هر سؤال: گام بعدی این است که مبحث هر سؤال را مشخص نمایید. برای نمونه اگر در درس ادبیات نتوانسته‌اید به سؤالی پاسخ دهید، باید مشخص کنید که مبحث آن، مرتبط با آرایه، قرابت، لغت یا ... است. در این مرحله، هدف این است که با مشخص کردن دقیق موضوع، بتوانیم راه‌حل دقیقی نیز پیدا کنیم. مشاوره تحلیل آزمون بدین منظور طراحی شده و آدرس دقیق تکتک سؤالات آزمون را برای بررسی و تحلیل آزمون به شما ارائه می‌دهد.

۳- علت پاسخ ندادن یا اشتباه پاسخ دادن: اینکه شما به چه دلیلی سؤالی را اشتباه پاسخ داده‌اید، به‌طور قطع مهم‌ترین موضوع

است، چراکه تنها پیدا کردن علت یک اشتباه است که می‌تواند سبب شود راه‌حل مناسبی برای آن پیدا کنیم. در واقع حل یک مسئله، تنها در صورتی امکان‌پذیر است که صورت مسئله مشخص باشد.

علت اینکه شما در آزمون نمی‌توانید به سؤالی پاسخ دهید، یکی از موارد زیر است:

- **نداشتن معلومات:** که می‌تواند به دلیل عدم مطالعه کافی، ضعف علمی یا نرسیدن به سرفصل آزمون موردنظر باشد.
- **عدم تسلط:** در حالی که مطلب را یاد گرفته بودیم، ولی در جلسه آزمون به دلیل عدم تسلط، به آن پاسخ نداده‌ایم.
- **مطالعه سطحی:** در بعضی موارد ما در هنگام خواندن مطلب، به برخی از موضوعات، بی‌توجهی می‌کنیم.
- **بی‌دقتی:** که به طور معمول در ساده‌ترین موضوعات (با وجود دانستن اطلاعات بالا) رخ می‌دهد.
- **کمبود وقت:** عدم رعایت زمان‌بندی در پاسخ‌دهی دروس یا نداشتن تسلط در یک درس یا عدم رعایت تکنیک‌های هنر آزمون دادن می‌تواند موجب کمبود وقت در آزمون شود.
- **فراموشی مطالب:** در برخی مواقع با اینکه مطلبی را خوانده‌ایم ولی در زمان پاسخ‌گویی سوال مربوط به آن، مطلب را فراموش کردیم، این موضوع می‌تواند ناشی از عدم دسته‌بندی صحیح و مرور مطالب باشد.
- **امکانات آموزشی نامناسب:** کتاب کمک‌آموزشی و عدم مناسب بودن آن برای سطح علمی شما می‌تواند یکی از دلایل عدم کسب نتیجه مطلوب باشد.
- **تأثیرپذیری از شرایط آزمون:** شرایط فیزیکی، محیطی، ذهنی و ... می‌تواند موجب عدم کسب نتیجه مطلوب در یک درس باشد.
- **برنامه مشاوره‌ای گزینه‌دو:** موضوعات مختلف را با هدف آموختن نکات مهم مشاوره‌ای، آمادگی و مهارت‌های آزمون دادن و استراتژی‌های مطالعه و ... برای شما تدارک دیده و مشاهده آن را به شما توصیه اکید می‌نماییم.

۴- گرفتن یک تصمیم راهبردی در مورد هر درس (یا سؤال) متناسب با علت:

این مرحله، مهم‌ترین مرحله است، چراکه شما باید متناسب با علتی که سؤالات را پاسخ نداده‌اید یا اشتباه پاسخ داده‌اید، برای آن‌ها راه‌حل پیدا کنید.

توصیه می‌شود در هر درس فقط ۲ تصمیم بگیرید که حتماً آن‌ها را اجرایی خواهید کرد.

جدول زیر، راه‌حل مناسبی برای هر کدام از علت‌ها را به‌طور کلی به شما نشان می‌دهد که البته ممکن است در هر مورد، راه‌حل دیگری هم وجود داشته باشد، اما راه‌حل ارائه‌شده در نهایت، یک راه‌حل مناسب است.

ردیف	علت	راه‌حل
۱	نداشتن معلومات (ضعف علمی)	برطرف کردن ضعف علمی درس مربوطه
۲	نداشتن معلومات (نرسیدن به سرفصل)	تنظیم برنامه مطالعاتی
۳	عدم تسلط	افزایش میزان تست آموزشی و تمرین
۴	بی‌توجهی در خواندن (مطالعه سطحی)	توجه در خواندن
۵	بی‌دقتی	مرور بی‌دقتی‌های قبل و انجام تمرینات افزایش دقت
۶	کمبود وقت	افزایش تست‌زنی و عبور از سؤالات دشوار در امتحان
۷	فراموشی مطالب	مرور مطالب در بازه های زمانی مرور
۸	امکانات آموزشی نامناسب	بررسی و تحلیل امکانات آموزشی
۹	تأثیرپذیری از شرایط آزمون	تکرار شرایط آزمون

- بهترین راه برطرف کردن ضعف علمی، مطالعه مستمر درس مربوطه است، یعنی باید هر روز (برای مثال ۳۰ دقیقه) درس موردنظر را خوب مطالعه کنید و یاد بگیرید.
- اگر به سرفصل آزمون نرسیده‌اید، باید با کمک یک مشاور، برنامه مطالعاتی تنظیم کنید که در آن، همه سرفصل‌های آزمون بعدی وجود داشته باشد. همچنین استفاده از برنامه مطالعاتی آزمون‌ها که در سایت گزینه‌دو موجود است، موجب برطرف شدن این مشکل خواهد شد.
- تنها راه ایجاد تسلط، تکرار و تمرین (تست‌زنی) است. حتی اگر در آزمون وقت کم می‌آورید، بخشی از آن به نزدن تست مربوط می‌شود. استفاده از بانک سؤالات گزینه‌دو جهت افزایش تعداد تست توصیه می‌شود.
- به‌طورقطع آگاهی از اینکه در برخی موارد، بی‌توجهی کرده‌اید، ناخودآگاه سبب افزایش توجه شما خواهد شد.
- بی‌دقتی‌های شما تکراری است. این یک اصل اثبات‌شده است. بهترین راه برطرف کردن بی‌دقتی، این است که نوع بی‌دقتی‌های خود را ثبت کنید و قبل از هر آزمون، آن‌ها را مرور کنید تا ذهن‌تان نسبت به آن‌ها حساس شود و در این صورت، احتمال بی‌دقتی‌تان در آن مورد کاهش می‌یابد.
- اگر در آزمون وقت کم می‌آورید، بهتر است با افزایش تست‌زنی، تسلط خود را افزایش دهید. همچنین با رد کردن سؤالات سخت و دشوار، به تعداد سؤال بیش‌تری برسید.
- مرور روزانه و خلاصه‌نویسی به‌روش صحیح می‌تواند موجب انتقال مطالب به حافظه بلندمدت شما شود و احتمال فراموشی مطالب را به حد زیادی کاهش دهد.
- هرشب حتماً در برنامه خود تست‌زنی به‌شیوه زماندار را قرار دهید و حداکثر شبیه‌سازی شرایط آزمون را ایجاد کنید.
- در نهایت اگر در امکانات آموزشی ضعف دارید؛ با کارهایی از قبیل تغییر کتاب کمک آموزشی، معلم و ... این مشکلات را رفع کنید.
- قطعاً در صورت تحلیل مناسب و اخذ تصمیمات راهبردی و صحیح، تغییرات مطلوبی در نتایج نیمه دوم سال تحصیلی خود کسب خواهید کرد.